

**План
соціально-економічного розвитку
Новомар'євської
об'єднаної територіальної громади
Братського району Миколаївської області
на період до 2022 року**

Розробники:

Виконавчий комітет Новомар'ївської сільської ради

Новомар'ївка 2020 рік

ЗМІСТ

У	
ВСТУП.....	4
1. ОПИС ГРОМАДИ.....	7
1.1. Історична довідка.....	7
1.2. Географічне положення та природні особливості Новомар'ївської об'єднаної територіальної громади.....	10
1.3. Коротка характеристика громади та її конкурентів.....	16
1.4. Демографічна характеристика Новомар'ївської ОТГ.....	18
1.5. Бюджет громади.....	21
1.6. Система місцевого самоврядування Новомар'ївської громади.....	23
1.7. Залучення громадян до вирішення важливих питань у житті громади та комунікація (інформаційна політика).....	26
2. СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ.....	29
2.1. Аналіз стану розвитку освіти, медицини та культури.....	29
2.2. Земельні ресурси.....	31
2.3. Водні ресурси, лісові та природні ресурси.....	33
2.4. Транспортна інфраструктура.....	35
2.5. Житлово-комунальна інфраструктура.....	37
2.6. Містобудівна документація.....	38
2.7. Економічна діяльність на території громади.....	39
2.8. Зайнятість населення та підприємницька активність громадян.....	42
3. Головні чинники стратегічного вибору.....	48
3.1. Сценарії розвитку Новомар'ївської громади.....	48
3.1.1. Інерційний сценарій розвитку.....	48
3.1.2. Модернізаційний сценарій розвитку.....	49
3.2. Діагностика місцевих проблем, визначених партиципаційно за участі представників громади.....	51
3.3. Місія та Бачення громади.....	52

3.4. Аналіз сильних сторін, можливостей розвитку, слабких сторін та загроз розвитку Новомар'ївської сільської ради (SWOT – аналіз).....	52
3.5. Порівняльні переваги, виклики і ризики Новомар'ївської громади.....	55
4. Цілі та пріоритети розвитку Новомар'ївської об'єднаної територіальної громади на 2019-2020 роки.....	58
4.1. Система цілей Новомар'ївської громади до 2027 року.....	60
5. План реалізації.....	80
5.1. Часові рамки і засоби реалізації.....	80
5.2. Очікувані результати запровадження Плану соціально-економічного розвитку Новомар'ївської ОТГ.....	80
5.3. Припущення та ризики.....	81
6. Система управління, моніторингу та оновлення Плану СЕР.....	84
Додаток 1. Оцінка сільського бюджету Новомар'ївської ОТГ на 2020 рік....	88
Додаток 2 Перелік показників соціально-економічного розвитку.....	92
Додаток 3. Індикативні прогностичні показники Новомар'ївської ОТГ на 2021-2022 рр.....	94
Додаток 4. Завдання та технічні завдання (ідеї) до Стратегії розвитку Новомар'ївської ОТГ.....	95

ВСТУП

План соціально-економічного розвитку Новомар'ївської сільської ради як об'єднаної громади на 2020-2022 роки (далі – План СЕР) розроблений виконавчим комітетом сільської ради спільно з іншими структурними підрозділами, керівниками підприємств, установ та організацій.

Нормативно-правовою основою для розроблення Плану є:

- Закон України «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України» від 23.03.2000 р. №1602-III¹;
- Закон України «Про засади державної регіональної політики» від 5 лютого 2015 року № 156-VIII²;
- постанова Кабінету Міністрів України від 26.04.2003 р. № 621 «Про розроблення прогнозних і програмних документів економічного і соціального розвитку та складання проекту державного бюджету» із змінами³;
- постанова Кабінету Міністрів України від 11.11.15 р. № 932 «Про затвердження Порядку розроблення регіональних стратегій розвитку і планів заходів з їх реалізації, а також проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації зазначених регіональних стратегій і планів заходів»⁴.
- наказ Міністерства регіонального розвитку будівництва та житлово – комунального господарства України від 30.03.2016 року №75 «Методичні рекомендації щодо формування і реалізації прогнозних та програмних документів соціально – економічного розвитку об'єднаної територіальної громади»⁵.

План підготований на основі соціально-економічного аналізу розвитку населених пунктів, що входять до складу об'єднаної територіальної громади, за попередні періоди (включаючи статистичну інформацію) та визначає

¹Закон України «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України» від 23.03.2000 р. №1602-III. [Електр. ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1602-14>

²Закон України «Про засади державної регіональної політики» від 5 лютого 2015 року № 156-VIII. [Електр. ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/156-19>

³Постанова Кабінету Міністрів України від 26.04.2003 р. № 621 «Про розроблення прогнозних і програмних документів економічного і соціального розвитку та складання проекту державного бюджету» із змінами. [Електр. ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/621-2003-п>

⁴Постанова Кабінету Міністрів України від 11.11.15 р. № 932 «Про затвердження Порядку розроблення регіональних стратегій розвитку і планів заходів з їх реалізації, а також проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації зазначених регіональних стратегій і планів заходів». [Електр. ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/932-2015-п>

⁵Наказ Міністерства регіонального розвитку будівництва та житлово – комунального господарства України від 30.03.2016 року №75 «Методичні рекомендації щодо формування і реалізації прогнозних та програмних документів соціально – економічного розвитку об'єднаної територіальної громади». [Електр. ресурс]. – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/FN020811.html

цілі, пріоритети соціально-економічного розвитку та заходи, спрямовані на забезпечення необхідних умов для планомірного і послідовного наближення рівня життя мешканців громади до європейських стандартів за рахунок внутрішнього і зовнішнього потенціалу та збереження унікальних духовних і культурних традицій.

План дозволяє ідентифікувати та знайти прийнятні шляхи усунення проблем громади, забезпечити налагодження діалогу між громадськістю та владою. Метою Плану є зростання добробуту, підвищення рівня життя і соціального захисту населення Новомар'ївської громади за рахунок забезпечення позитивних структурних зрушень в економіці, підвищення її конкурентоспроможності, як основи для збалансованого зростання стандартів та показників економічного розвитку. План визначає цілі, завдання та основні заходи соціально-економічного розвитку, а також формування та раціонального використання фінансових ресурсів Новомар'ївської об'єднаної територіальної громади на 2020-2022 роки.

В додатках подано перелік заходів та проектів з реалізації Плану для досягнення поставленої мети.

План розроблений на основі аналізу минулого стану та поточної ситуації в господарському комплексі Новомар'ївської громади, прогнозів і пропозицій підприємств і організацій, виходячи із загальної соціально-економічної ситуації, що склалася на відповідній території, з урахуванням можливостей та місцевих ресурсів, відповідно до пріоритетних напрямків розвитку населених пунктів об'єднаної територіальної громади.

Підготовка Плану розпочалася з проведення соціально-економічного аналізу, який включав у себе:

- дослідження основних тенденцій соціально-економічного розвитку сукупності населених пунктів Новомар'ївської ОТГ за попередній період, дослідження оточення (зовнішнього середовища) та оцінка можливостей розвитку
- визначення стратегічних, операційних цілей та завдань Плану;
- відбір та корегування технічних завдань на проекти розвитку для переліку заходів та проектів з реалізації Плану.

Відповідальні за виконання заходів Плану – виконавчий комітет Новомар'ївської сільської ради, постійні комісії, відділи та структурні підрозділи ради в межах своїх повноважень та компетенцій, бізнес-структури та громадські організації в своїх сферах. Перелік заходів та проектів з реалізації Плану опрацьований 3 роки.

Фінансування та реалізація заходів Плану буде забезпечується за рахунок державного, обласного та сільського бюджетів, коштів підприємств, міжнародних фінансових організацій та інвесторів, спонсорської допомоги та інших джерел, не заборонених законодавством України.

1. ОПИС ГРОМАДИ

У липні 2019 року процес децентралізації та волевиявлення мешканців зацікавлених громад призвів до появи Новомар'ївської об'єднаної територіальної громади (далі – Новомар'ївська ОТГ), до складу якої увійшли Кам'яно-костуватська сільська рада, Костуватська сільська рада, Миролубівська сільська рада та Новомар'ївська сільська рада. Об'єднання відбувалося у відповідності до Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад»⁶.

Згідно із Державною стратегією регіонального розвитку⁷ спроможні об'єднані територіальні громади (далі ОТГ) повинні стати базовим елементом ефективної системи влади в Україні.

Це, в першу чергу, зумовлюється тим, що кожна громада та кожен орган місцевого самоврядування, які увійшли до складу ОТГ, до об'єднання мав власні пріоритети розвитку та власну систему цінностей щодо управління, в тому числі й наявними ресурсами. Після об'єднання ці пріоритети, очевидно мають бути переглянуті та мають бути вироблені підходи до управління «об'єднаними» ресурсами.

План соціально-економічного розвитку Новомар'ївської об'єднаної територіальної громади на 2020-2022 роки спрямований на соціально-економічний розвиток населених пунктів та розроблена на основі вищезгаданої Державної стратегії регіонального розвитку, Стратегії розвитку Миколаївської області⁸ та враховує її головні цілі та завдання.

1.1. Історична довідка

Новомар'ївка заснована наприкінці XIX ст. Перші переселенці, які приїхали до нашого краю із більш північних областей, дивувалися такому багатству природи, м'якому кліматові, чорноземові, що якраз підходить для хліборобської справи. Викосили перші гектари ковили, розорали їх, посіяли пшеницю, жито, кукурудзу, баштан. З перших же років; вони давали добрі сходи, щедро віддячували селянам за роботу. І так все більше з'являлося нових людей на берегах Комишуватої, ставали нові села, краєвиди прикрашалися фруктовими садами та городами.

⁶Закон України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» від 5 лютого 2015 року № 157-VIII [Електр. ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/157-19>

⁷Постанова Кабінету Міністрів України від 6 серпня 2014 року № 385 «Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року» [Електр. ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/385-2014-п>

⁸Стратегія розвитку Миколаївської області на період до 2020 року [Електр. ресурс]. – Режим доступу: <http://www.mk.gov.ua/ua/economy/strateg>

З'явилися переселенці і на місці, де зараз село Обухівка. Вони переїхали, на нові землі здебільшого із містечка Обухів Київської губернії. Їх також привабили багаті землі, клімат, перекази про багатий край земляків, котрі побували тут побували. Село своє назвали Обухово-Новоградівка. Було це у другій половині XIX століття. Першими переселенцями були Роман Деревінський, Семен Заєць, Петро Щербак, Павло Довгоп'ят, Михайло Ленда. Перевезли сім'ї, почали будуватися. Хатки ставили із лампачу, дуже важко було із лісоматеріалами, возили їх здалеку. Робили все разом, допомагали один одному у будівництві. Сходилися всі сусіди, робили заміс, ставили стіни, вкривали дах соломною або очеретом.

Після реформи 1861 року, яка відкривала можливості для самостійного хазяйнування, з'явилися багаті селяни. Інші, хто був не такий вправний у господарстві, йшли в бідняки, наймалися до них.

Восени 1918 року прийшов до села Декрет про землю. Одержали її жителі Обухівкп, Новомар'ївки. Вони одержали близько трьох тисяч гектарів землі, ділили її по два гектари на їдака. Це не так багато, але при вмілому господарюванні вистачало, щоб прогодувати кожну сім'ю.

В обох селах збудували школи. Матеріалу було обмаль, а тому в Обухівці для зведення школи використали церкву. У 1929 році розбирати церкву приїхали допомагати одеські робітники: зняли куполи, а цеглу використали для шкільних стін. І сьогодні стоїть ця школа у селі.

Із 1928 року почали виникати товариства спільного обробітку землі. Не всі хотіли йти до цих новостворених селянських колективів. Відразу зійшлися, знесли реманент, а потім знову почали хазяйнувати самостійно. Однак у 1930 році, коли почалася суцільна колективізація, такі вільності вже не дозволялися. Хто не хотів йти до колгоспу, визнавався куркулем, його позбавляли майна. виселяли. Люди працювали в господарствах, а їх було декілька: «Сільський Комунар», ім. Р. Люксембург, ім. Луначарського тощо.

Після закінчення Другої світової війни демобілізовані солдати поверталися у Новомар'ївку і кількість колгоспів почала збільшуватися. Проте у лютому 1959 року п'ять колгоспів з'єднали в один у Новомар'ївці і скільки ж – у Обухівці. Ці господарства відповідно називалися «Сількомунар» та ім. Рози Люксембург.

У Обухівці головував Іван Черпяховецький, у Новомар'ївці — Павло Луньов. В кінці ж року ці колгоспи з'єднали в одне і назвали його ім. Куйбишева. Цю назву господарство носить і досі.

В кінці 60-х років збудували повий колгоспний Будинок культури. Ті роки відзначалися масовою забудовою, придбанням нової техніки. Крім колгоспного Будинку культури збудували 42 нових хати, два корпуси восьмирічних шкіл, двоє

дитячих ясел, родильний будинок, свинарник на 5 тисяч голів, село повністю було радіофіковано. Колгосп мав 23 трактори, 21 комбайн, 11 автомобілів.

В різні роки керували господарством Павло Луньов, Іван Довженко, Олександр Волик, Аркадій Леонов. Всі вони зробили певний вклад у розвиток сіл та господарства, покращення добробуту селян.

У 1990 році головою колгоспу імені Куйбишева обрано Олександра Казаріна, який розгорнув широку роботу по згуртуванню трудового колективу, розпочалося будівництво доріг, котеджів для селян, переробних цехів. Господарство значно покращило фінансові справи, люди почали одержувати солідну заробітну плату. І зараз щодня завізно біля олійні, стоїть черга людей з усього району із-за його меж до млина, крупорушки, випікається хліб, працюють магазини, в яких продається продукція, вироблена у Новомар'івці, Обухівці. Селяни впевнено дивляться у завтра, працюючи згуртованим колективом, вдумливо, творчо використовуючи землю. Так можуть жити лише люди, які знають і шанують історію свого роду, люблять свій рідний край.

Кам'янокостувате (давня назва — Калинівка) — село, засноване у 1796 році. В Кам'янокостуватому народився й провів дитинство корифей українського театру, видатний режисер і актор, народний артист СРСР П. К. Саксаганський (1859-1940).

Костувате— село, розташоване на річці Костуватій. Поселення на території нинішнього села виникло на початку другої половини XVIII ст. Заснували його козаки-запорожці, що охороняли південні кордони Російської держави. Осідали тут і селяни-втікачі з центральних губерній України і Росії. На вільних землях вони ставили курені й копали землянки. Господарським заняттям поселенців було хліборобство, рибальство. 1773 року в селі налічувалося 91 чоловік населення. Того року землі навколо Костуватого царський уряд «пожалував» капітану Боженуці.

Дещо пізніше великі земельні маєтності виділено у цих місцях іншим поміщикам. Корнет Кузнецов одержав 540 десятин землі і, як свідчать ревізії кінця XVIII — початку XIX ст., перетворив селян Костуватого на кріпаків, яких можна було продавати, обмінювати. Відбуваючи тяжку панщину, селяни повинні були також платити поміщикові ще й різні грошові та натуральні повинності.

У селі було кілька крамниць, пивна лавка, що належали багатіям. Костувате лежало при шляху, по якому сільськогосподарські робітники йшли на Мостове і Костянтинівну. Зупиняючись у селі, вони розповідали про жахливі умови життя й праці в різних містах і селах, про посилення експлуатації.

Наприкінці XIX ст. село входило до Ганнівської волості Єлисаветградського повіту Херсонської губернії. Налічувалося в ньому близько 400 жителів. По медичну допомогу селяни зверталися до фельдшера у волосний центр. Протягом

150 років від часу заснування села тут не було школи. У 80-х роках XIX ст. знали грамоту лише 4 проц. населення Костуватого. Перша трикласна земська школа відкрилася у 1912 році, навчалася в ній того року всього 25 учнів.

Костуватці радо зустріли звістку про перемогу Жовтневого збройного повстання в Петрограді. 19 січня 1918 року селяни-фронтовики, організатором яких був більшовик П. Н. Барабан, провели збори жителів, де проголосили Радянську владу. На початку лютого на загальних зборах обрано Раду селянських депутатів. Рада приступила до розподілу поміщицької землі та майна між біднотою. Селяни одержали 3,2 тис. десятин. Для посіву біднякам було роздано 573 пуди конфіскованого у поміщиків зерна.

Та незабаром мирне життя було перерване австро-німецькою окупацією. Разом з окупантами повернулися й місцеві поміщики. Костуватців примушували повернути конфісковане поміщицьке майно, худобу, почали стягувати недоїмки навіть за 1916 рік.

Восени 1918 року після вигнання австро-німецьких окупантів та гетьманців владу в селі захопили петлюрівці. В листопаді Т. К. Ващук створив озброєний загін з селян Костуватого і навколишніх сіл, який боровся проти петлюрівців. У лютому 1919 року цей загін увійшов до складу 15-го полку Червоної Армії. Наприкінці лютого 1919 року жителі Костуватого вітали війська Червоної Армії, що вигнали петлюрівців. Був створений ревком, який повернув селянам землю, організував їм допомогу тяглом і посівним матеріалом.

Але 27 серпня село захопили денікінці; у січні 1920 року частини Червоної Армії визволили Костувате від білогвардійців. Після вигнання денікінців з січня 1920 року в селі діяв ревком, який у квітні передав свої повноваження Раді селянських депутатів. У липні 1920 року створено сільський КНС, який наприкінці року налічував уже 347 чоловік.

Після закінчення громадянської війни вже у 1921 році на базі колишнього поміщицького маєтку 12 найбільш бідних жителів села організували ТСОЗ. У червні 1923 року в селі відкрито амбулаторію. Багато уваги приділялося культурному будівництву. 1921 року почав діяти гурток лікнепу, який відвідувало 25 дорослих селян. Через рік в п'яти таких гуртках навчалася 200 чоловік. У культурно-освітній роботі активну участь брали 20 культармійців. Працювала початкова школа. Вже в 1929 році серед жителів села було лише 20 проц. неписьменних. За участю молоді було відкрито хату-читальню.

Напередодні Великої Вітчизняної війни колгосп ім. К. Маркса був передовим у районі. Колгоспні лани обробляли 6 тракторів, 3 комбайни, 8 жаток. Парк сільськогосподарських машин мав ще 2 молотарки, 2 вантажні автомашини. В колгоспі збудували 3 тваринницьких приміщення, млин, маслоробню. Комуністи вели перед у колгоспному виробництві.

В 1939 році в селі почав працювати фельдшерсько-акушерський пункт, його обслуговували лікар і 2 фельдшери. Було збудовано приміщення семирічної школи, клубу, бібліотеки. Всі діти навчалися в початковій і семирічній школах.

На священну боротьбу проти гітлерівських загарбників разом з усіма народами СРСР піднявся й український народ. У перші ж дні 85 жителів села пішли захищати рідну Вітчизну. З наближенням ворога почалася евакуація техніки й колгоспного майна на схід країни. 5 серпня 1941 року село захопили фашисти. Фашисти примусово відправили на каторгу до Німеччини 45 юнаків і дівчат.

63 жителі села полягли смертю хоробрих на фронтах Великої Вітчизняної війни. На честь загиблих жителі Костуватого встановили пам'ятник. 17 березня 1944 року війська 2-го Українського фронту визволили Костувате від гітлерівців. Окупанти завдали селу великих збитків. Багато сімей залишилися без житла, майна, худоби. Знищено було господарство артіль ім. Карла Маркса.

Жителі Костуватого під керівництвом виконавчого комітету сільської Ради приступили до відбудови колгоспного господарства. Вже 1 вересня 1944 року розпочався навчальний рік у семирічній школі. Відремонтовано було медичний пункт, клуб, бібліотеку. Після закінчення Великої Вітчизняної війни до мирної праці повернулися колишні воїни Червоної Армії. Колгосп міцнів, перетворювався на високо-розвинуте господарство. Відроджувалося громадське тваринництво.

1958 року до колгоспу ім. К. Маркса приєдналася сусідня артіль ім. Калініна з села Лісового. Тепер артіль має 6,5 тис. га сільськогосподарських угідь, у т. ч. 5,6 тис. га орної землі, 60 га плодово-ягідних насаджень. У колгоспі переважає вирощування зернових, успішно розвивається тваринництво. Господарство має 45 тракторів, 21 комбайн, 5 автомашин, електродвигуни тощо.

За успішне виконання завдань семирічки та восьмої п'ятирічки багато колгоспників артілі ім. Карла Маркса відзначено урядовими нагородами: М. Ф. Худобу — орденом Леніна, М. І. Чайковську, Д. Г. Головатенко, М. І. Назаренка — орденом Трудового Червоного Прапора, орденом «Знак Пошани» — П. П. Цуркана та М. П. Огоренка. 46 трудівникам села вручено ювілейні медалі «За доблесну працю. На відзнаку 100-річчя з дня народження В. І. Леніна».

Працьовиті люди, будівники свого щасливого життя живуть у Костуватому. Вулиці села прикрашають нові добротні будинки. Костувате повністю електрифіковане, радіофіковане. Тут є фельдшерсько-акушерський пункт. До 50-річчя Радянської влади артіль збудувала на власні кошти корпус 8-річної школи. Дітей навчають 14 учителів. Школа має виробничу майстерню.

У Кам'яно-Костуватому народилися М. К. Садовський (Тобілевич) — один з основоположників дожовтневого українського театру, великий український актор

і режисер та видатна українська співачка й драматична артистка М. К. Садовська (Тобілевич). Їх життя і творчість відображають матеріали, любовно зібрані працівниками бібліотеки.

1.2. Географічне положення природні особливості Новомар'ївської об'єднаної територіальної громади

Територія громади згідно з адміністративно-територіальним устроєм України входить до складу Братського району Миколаївської області.

Відстань від адміністративного центру громади до районного центру – 19 км.

Відстань від адміністративного центру громади до обласного центру – 146 км.

Громада розташована в північно-західній частині Миколаївської області, її територія є нерозривною, межі визначаються по зовнішніх межах юрисдикції рад територіальних громад що об'єдналися: Новомар'ївка, Обухівка, Кам'яно-Костувате, Прищепівка, Кам'янопіль, П'ятихатки, Костувате, Петрівка 1, Петрівка 2, Миролюбівка, Юріївка, Лісове. Площа ОТГ становить 225.82 км².

Громада межує:

- 1) на заході – неприєднані громади Братського району та Арбузинська ОТГ;
- 2) на сході – Бобринецький та Новоукраїнський райони Кіровоградської області;
- 3) на півдні – неприєднані громади Братського району;
- 4) на півночі – неприєднані громади Братського району та Бобринецький район Кіровоградської області.

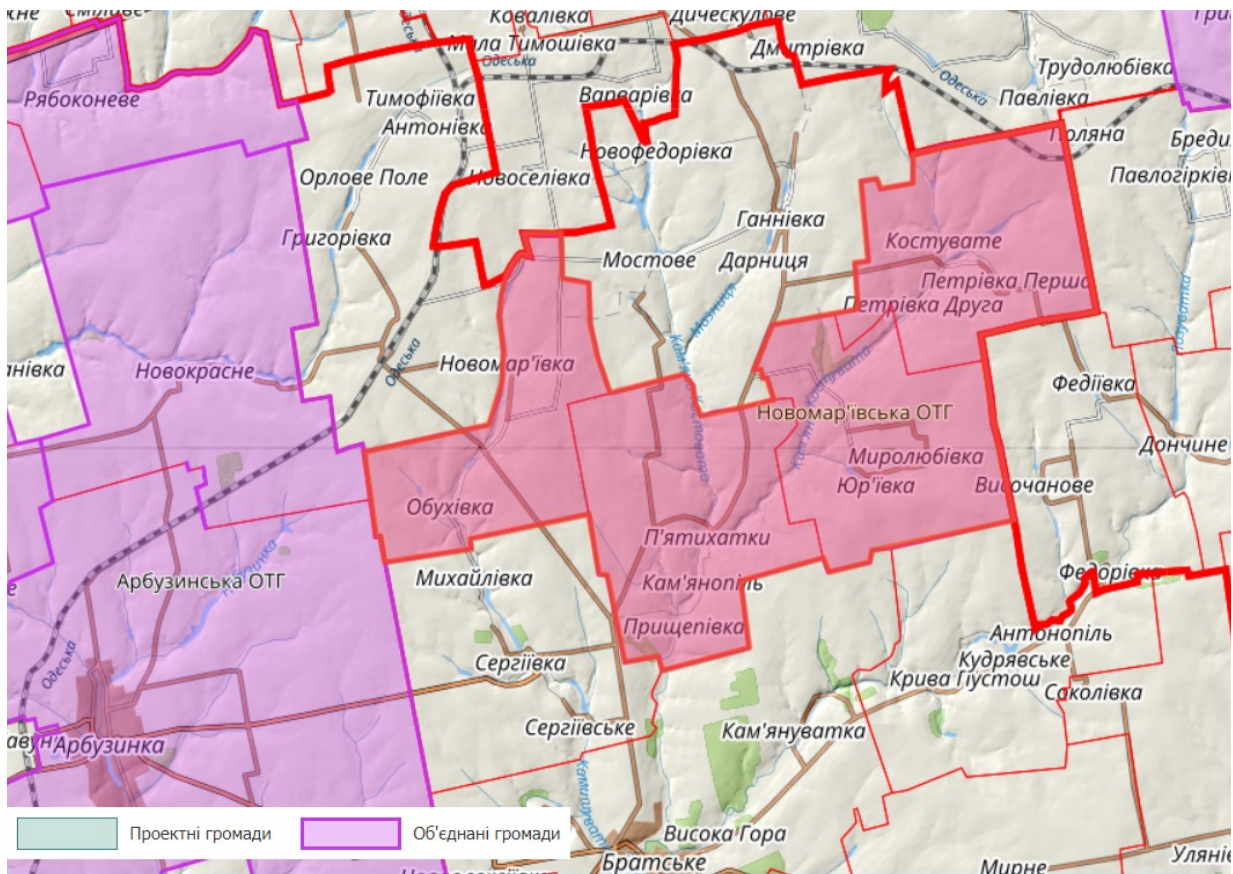

Рис. 1. Територіальне розміщення Новомар'ївської ОТГ

Згідно схеми фізико – географічного розташування громада розташовується в степовій зоні південних околиць Придніпровського плато у північно-західній частині Миколаївської області в границях середнього Побужжя. Грунтовий покрив представлений переважно чорноземами звичайними середньо-гумусними, багатими на поживні речовини та потенційно родючими.

Рельєф спокійний, має густу мережу ярів, балок та долини річок Комишувата, Кам'яно-Костувата, Мазниця.

Природа Новомар'ївської ОТГ характерна степовій зоні, що межує із лісостеповою зоною. Більш ніж 60 видів місцевої флори ендемічні для Причорномор'я, 30 видів рослин занесені до Червоної книги України. Фауна нараховує більше ніж 1900 видів. З них 110 занесені до Червоної книги України, а 26 – до Європейського червоного списку. Герпетофауна представлена 10 видами земноводних і 9 видами плазунів, орнітофауна налічує близько 200 видів птахів. З них на території гніздиться близько 100 видів, а решта зустрічається під час міграцій, перельотів та на зимівлі.

Клімат – помірно-континентальний. Середня температура в липні від +20°C

до +24 °C, в січні – від -4°C до -65°C (рис. 2-3, знаком тут і далі позначено розташування Новомар'ївської ОТГ).

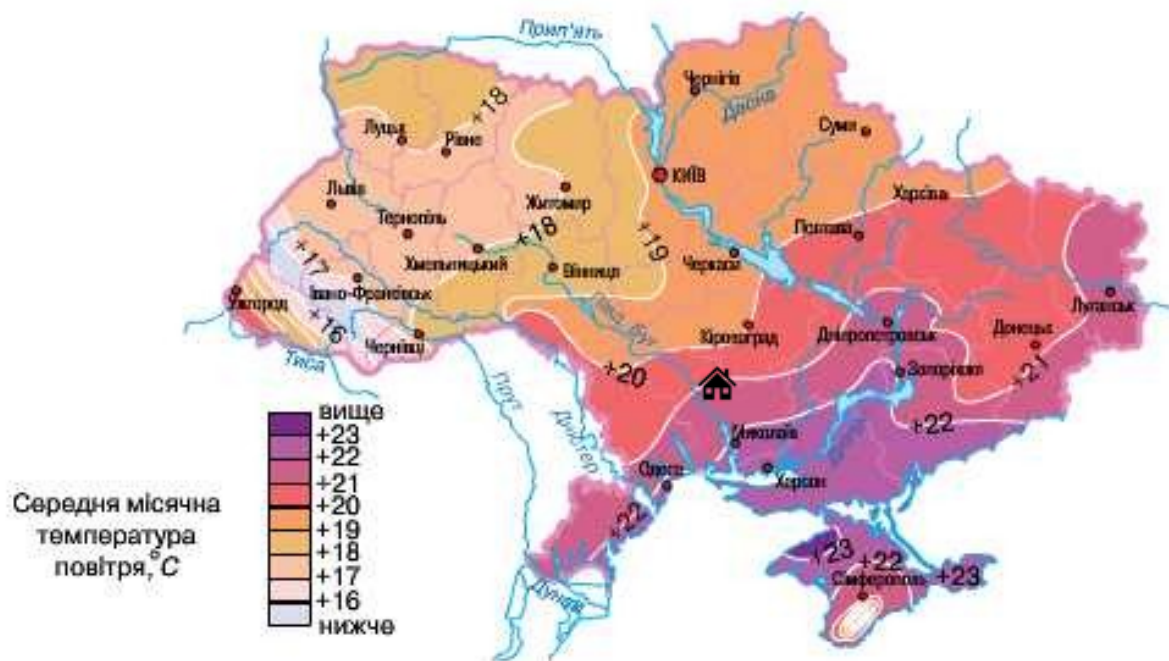

Рис. 2. Середнямісячна температура липня

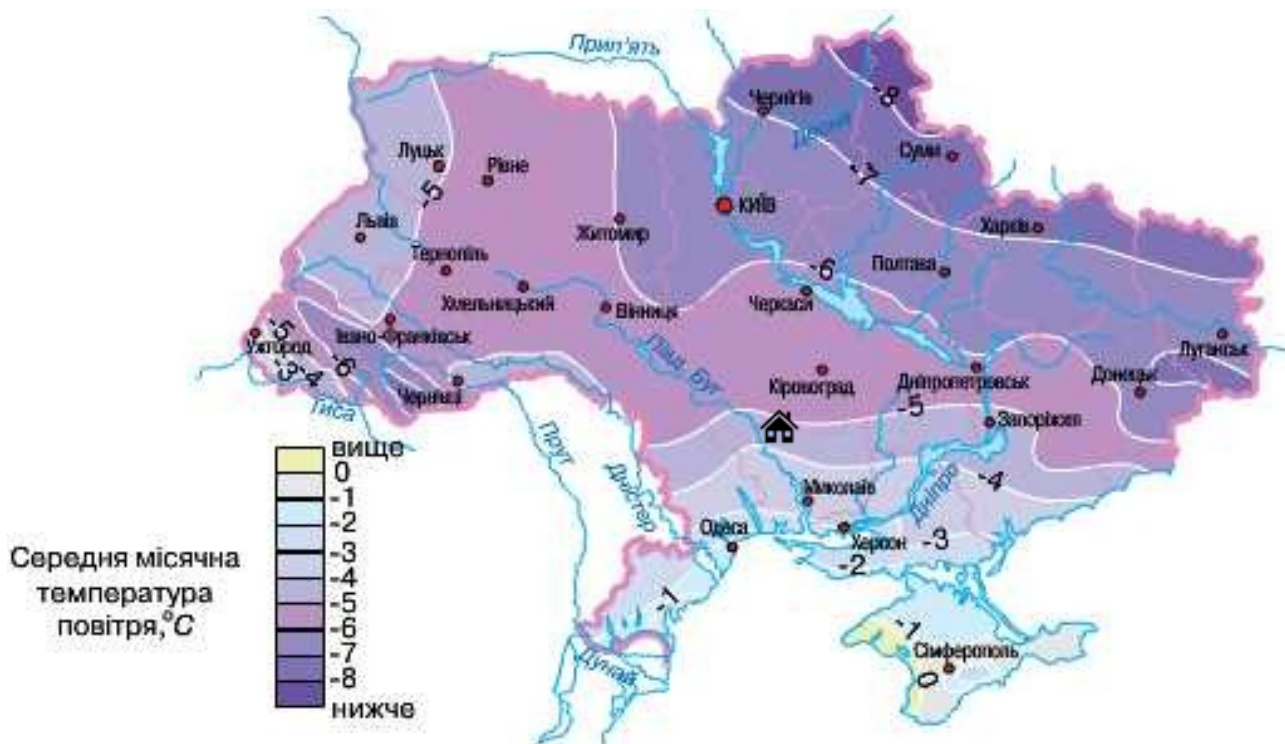

Рис. 3. Середнямісячна температура січня

Середньорічна температура повітрядорівнює +8,3 °C (рис. 4).

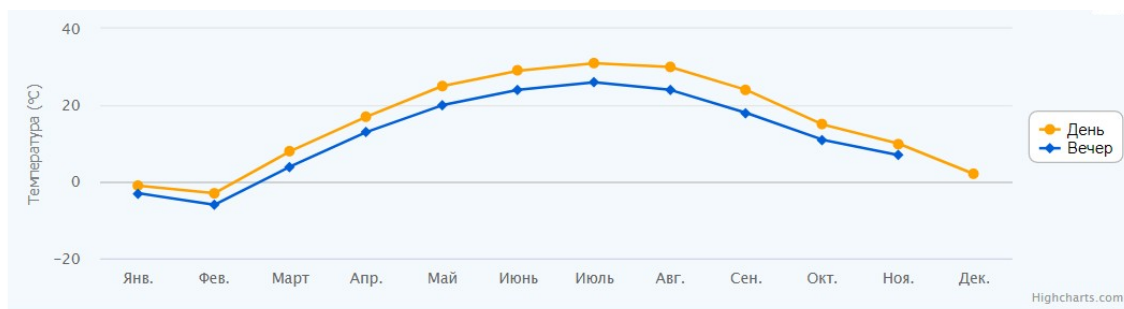

Рис. 4. Річний графік змін температури в Новомар'ївці

Середньорічна кількість опадів 425 – 450 мм, найбільша їх частина випадає в червні – липні (рис. 5).

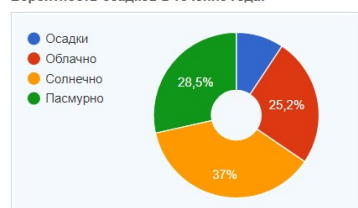

Рис. 5. Середньорічна кількість опадів (за даними сайту <https://world-weather.ru/archive/ukraine>)

Середня кількість днів із сніговим покривом – 81. Літо характеризується значною кількістю ясних сонячних днів і рідкісними, але сильними дощами, що супроводжуються грозами (рис. 6).

Характеристика погоди

Вероятность осадков в течение года:

Атмосферное давление

Среднее атмосферное давление по годам:

Рис. 6. Характеристика ймовірності опадів та атомсферного тиску (за даними сайту <https://world-weather.ru/archive/ukraine>)

Вітри переважно північного, північно – західного напрямку. Середньорічна швидкість вітру 3,9 м/с. Вітри та низька кількість опадів спричиняють часті засухи.

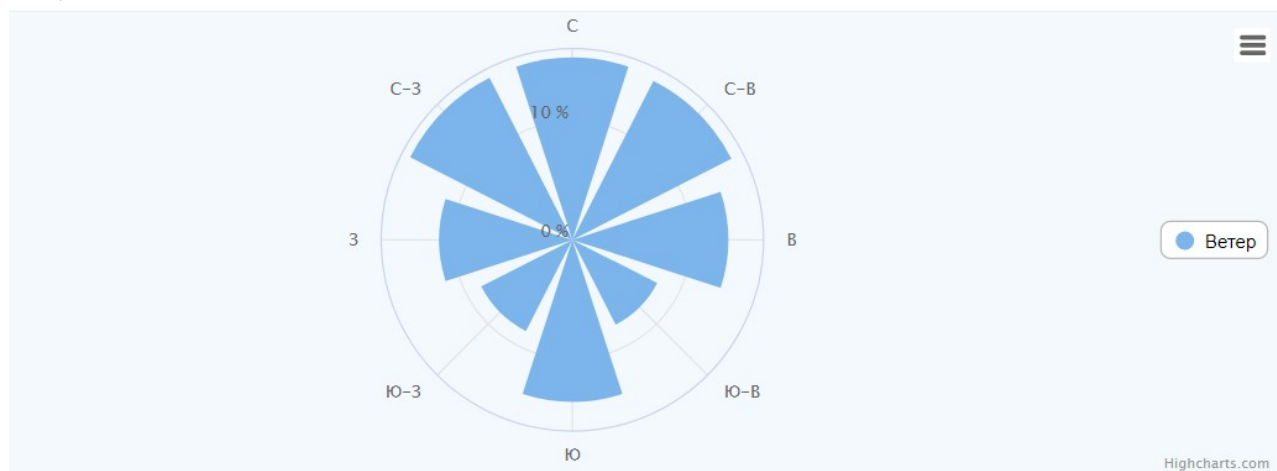

Рис. 7. Роза вітрів (за даними сайту <https://world-weather.ru/archive/ukraine>)

Серед зональних типів ґрунтів в районі переважають чорноземи звичайні.

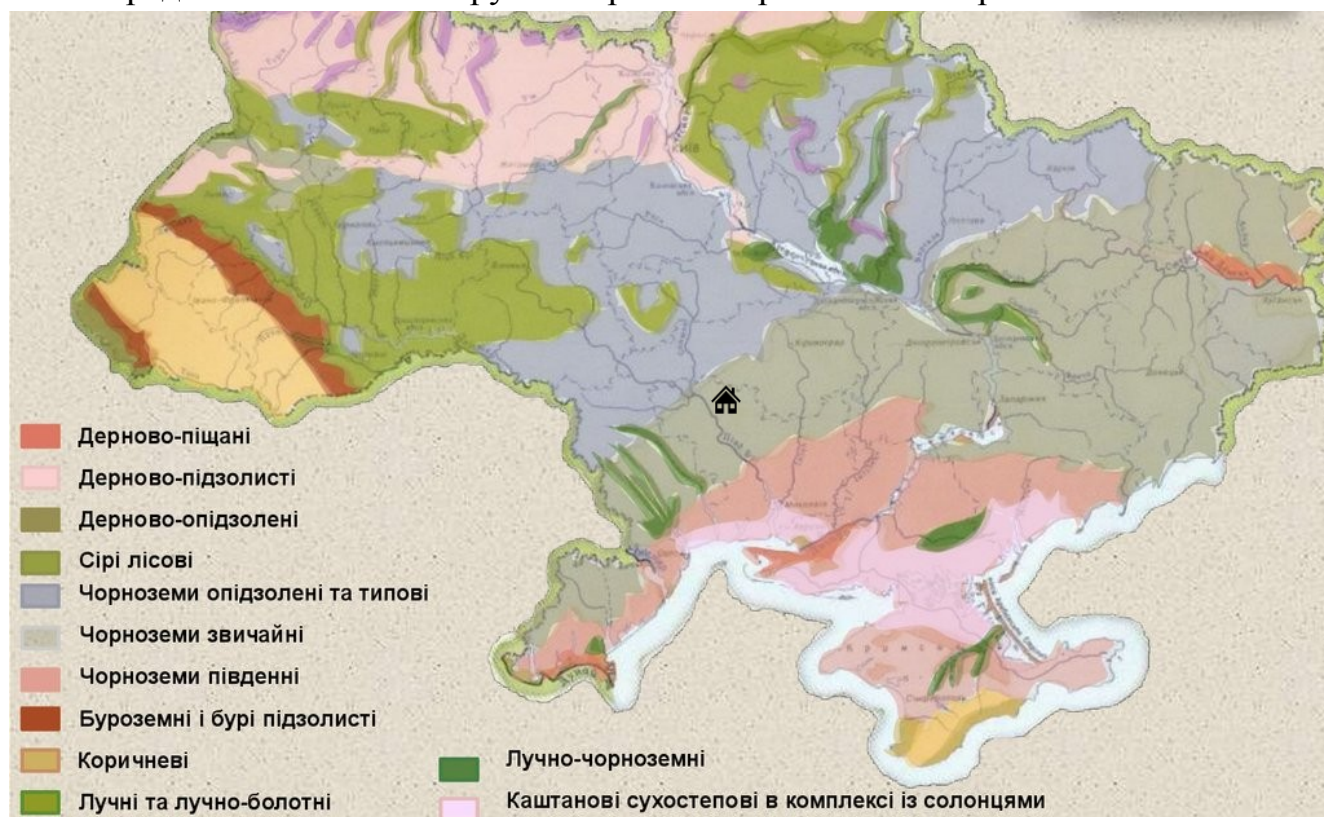

Рис. 8. Ґрунтигромади

Природні та кліматичні умови сприятливі для інтенсивного високоефективного розвитку сільського господарства. Територія розташована в посушливій зоні, відчувається дефіцит місцевих водних ресурсів. Інтенсивна багаторічна господарська діяльність, ерозійні процеси призвели до замулювання річок, внаслідок чого водовіддача їх за останні роки знизилась.

Значним потенціалом громади є її мінерально-сировинна база, яка представлена родовищами корисних копалин місцевого значення: сірого та чорного граніту (родовище Юріївське, №4617), піску, жорстви, щебеню (рис. 9).

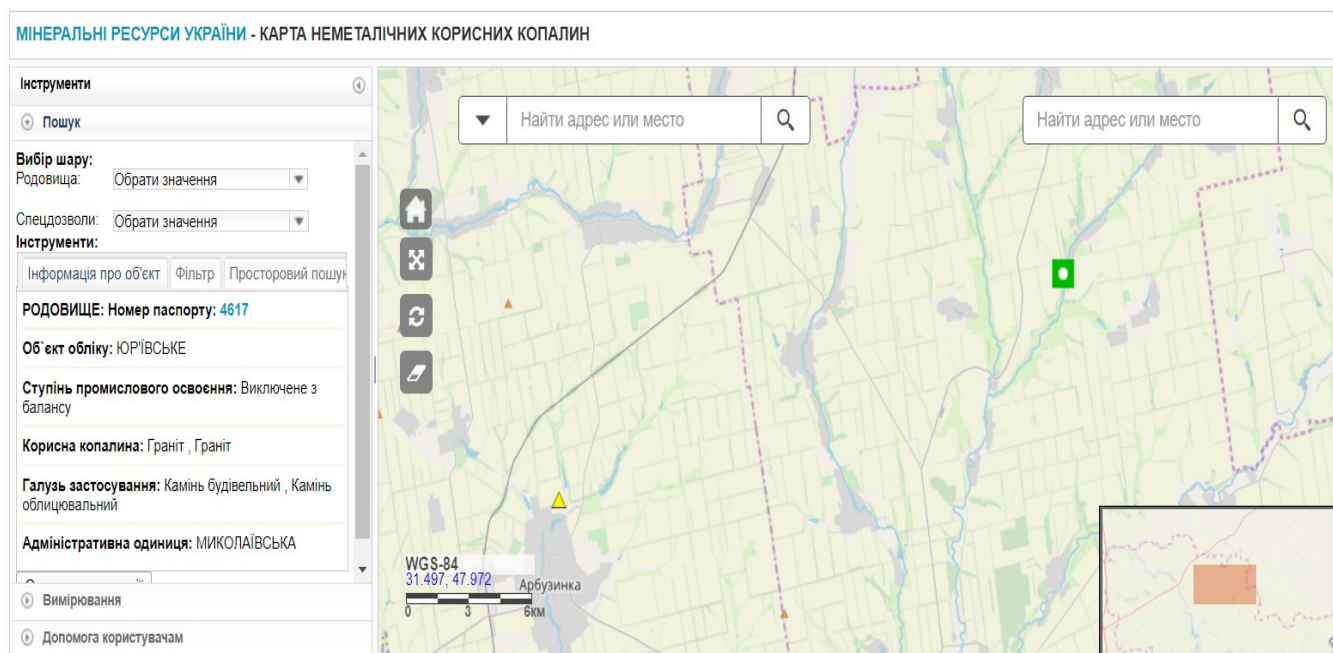

Рис. 9. Мінеральні ресурси громади

Тривалість сонячного сяйва становить 2100-2200 годин на рік. Найбільш сонячними є травень-серпень, коли тривалість сонячного сяйва становить 70-75 % від можливої, а найменш сонячними є листопад-лютий — 17-32 %.

Також важливою характеристикою тривалості сонячного сяйва є її добовий хід. Наприклад, улітку сонячне сяйво з'являється вже з 4-5 години і триває до 19-20, а взимку — з 7-8 до 16-17 години.

Важливою ознакою кліматичних ресурсів є також кількість днів без сонця. У Новомар'ївській громаді кількість днів без сонця складає 65-70. Коливання кількості днів без сонця зумовлюється певними закономірностями синоптичних процесів.

Територія громади знаходиться в зоні вище помірної інсоляції—1473 КВт/год електроенергії на рік на 1 м², що дозволяє активно використовувати її для будівництва сонячних електростанцій з метою виробництва електроенергії (рис. 10).

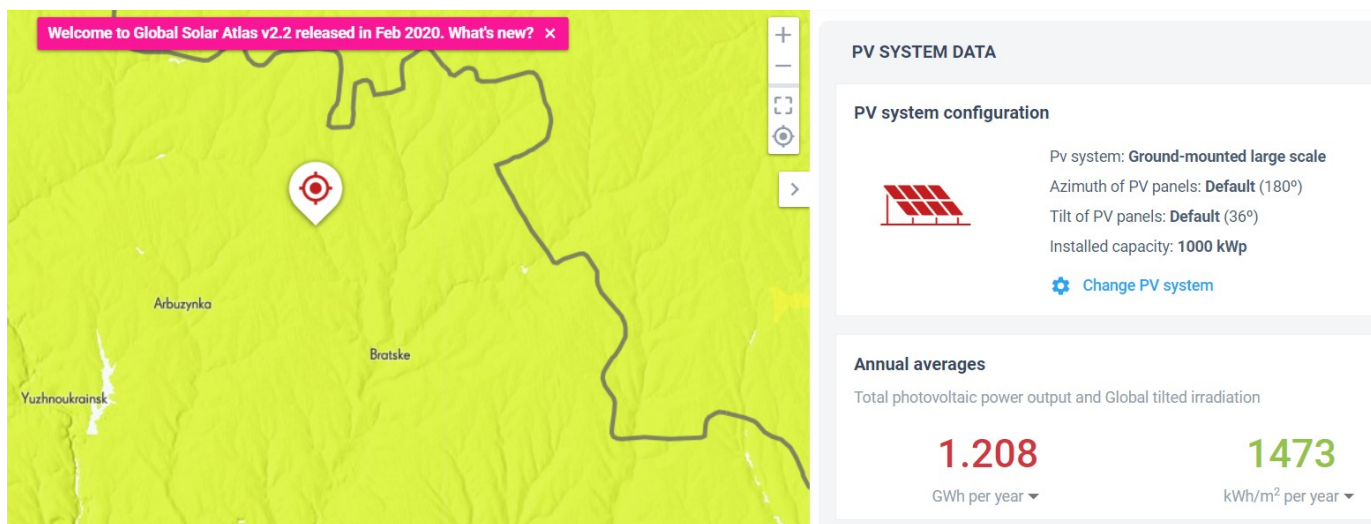

Рис. 10. Рівень інсоляції на території громади (сайт <https://globalsolaratlas.info/>)

1.3. Коротка характеристика громади та її конкурентів

Новомар'ївська громада – невелика громада в масштабах Миколаївської області ні по площі, ні по чисельності населення: 0,91% і 0,21% відповідно, проте вона займає 1/5 площі Братського району та одна восьма частини населення Братського району (табл. 1, рис. 11).

Таблиця 1

Порівняльна таблиця площ та кількості населення

Регіони	Площа, км²	Площа у % до загальної площі/району/област і	Населення	Населення у % до загального населення/району/област і	Густота населення
Новомар'ївська громада	225.82	100	2445	100	10,82
Братський район	1100	20,5	18187	13,4	16,53
Миколаївська область	24598	0,91	1164657	0,21	47,35

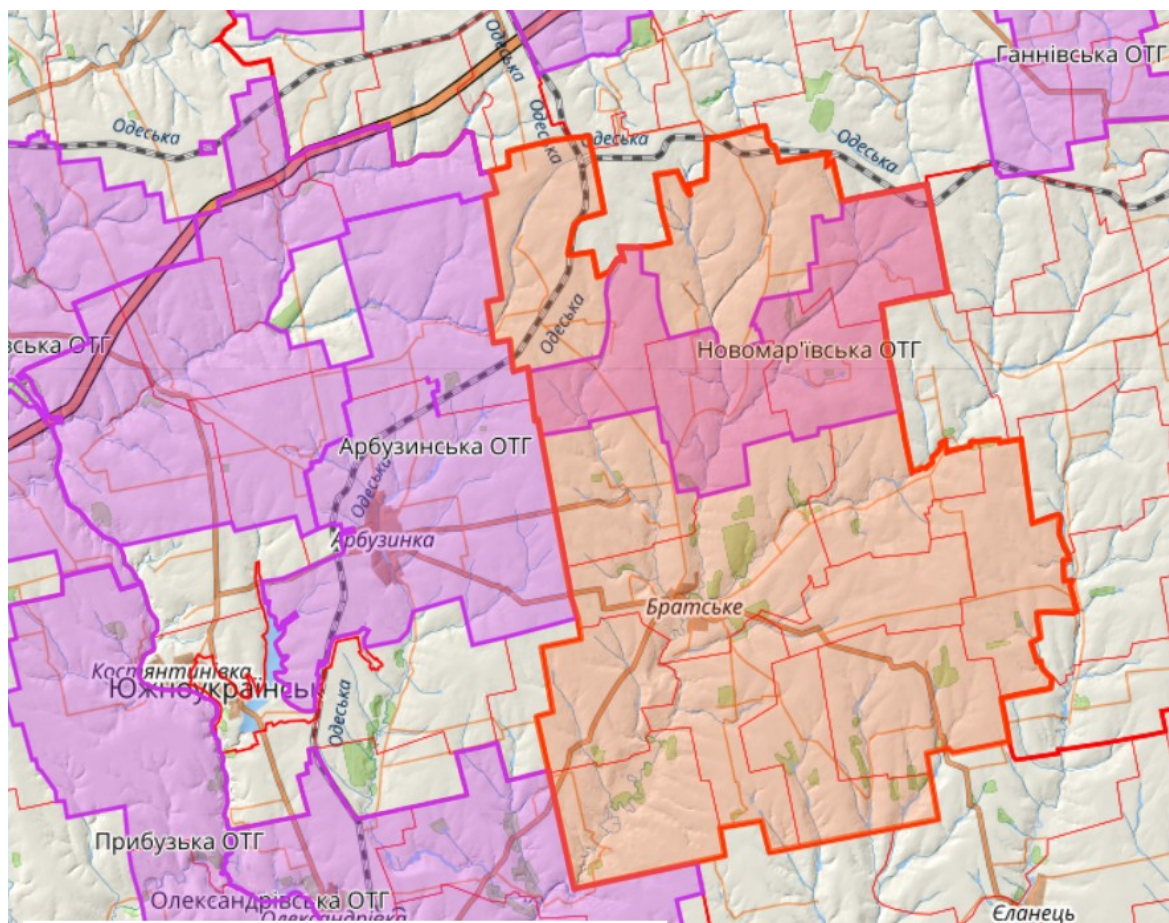

Рис. 11. Територіальне розміщення Новомар'ївської ОТГ відносно інших громад (сайт <https://atu.gki.com.ua/ua>).

Мінімальна відстань населених пунктів до адміністративного центру складає 2 км, максимальна – 29 км (табл. 3).

Таблиця 2

Відстань від адміністративного центру до населених пунктів громади

№	Назва населеного пункту	Відстань до адміністративного центру громади, км
1	Новомар'ївка	0
2	Обухівка	2
3	Кам'яно-костувате	19
4	Прищепівка	16
5	Кам'янопіль	16.9
6	П'ятихатки	18.9
7	Костувате	26
8	Петрівка 1	29
9	Петрівка 2	29
10	Миролубівка	27
11	Юріївка	26
12	Лісове	21

Таблиця 3

Порівняння Новомар'ївської громади з громадами конкурентами

Показники	Новомар'ївська громада	Арбузинська	Помічнійська	Братська (проект)
Територія, км ²	225.82 кв.км	292.13	75.74	650
Населення	2445	7893	10186	14500
Зайняте населення	679	2462	4044	
Зареєстровані безробітні	50	1058	730	
Якась одна сильна сторона, що надає перевагу у розвитку(наприклад – працююче підприємство, природні ресурси, об'єкт для туризму)	Кам'яно-Костуватський старостинський округ (табір відпочинку та оздоровлення «Лісова казка) - об'єкт для туризму.Костуватський розважальний комплекс з готельними номерами	Районний центр з відповідною інфраструктурою	Розвинений залізничний вузол	Районний центр з відповідною інфраструктурою

1.4.Демографічна характеристика Новомар'ївської ОТГ

До об'єднаної громади з центром в с. Новомар'ївка входять 12 сіл (три старостинських округи і центр громади) із загальною кількістю населення **2445** осіб, а саме (табл. 4 і рис. 12):

Таблиця 4

Розподіл кількості населення по населених пунктах громади

№	Назва населеного пункту / старостинського округу	Кількість населення, осіб
1	Миролубівський старостинський округ	582
2	Кам'яно-Костуватський старостинський округ	357
3	Костуватський старостинський округ	490
4	Новомар'ївка та Обухівка	1016
РАЗОМ		2445

Рис. 12. Розподіл мешканців у громаді

Статистичні дані, наведені нижче, наводяться тільки з моменту об'єднання громади, оскільки більш ранні дані відсутні (сумарно по всіх населених пунктах, що увійшли до складу ОТГ) (табл. 5).

Таблиця 5.

Природний та міграційний рух населення, осіб		
Показники		2019 рік
Народжені		12
Померлі		23
Природний приріст		-11
Прибулі		30
Вибулі		51
Сальдо міграції		-21
Загальне збільшення (зменшення)		-32

Як бачимо з табл. 5. громада має від'ємне сальдо приросту населення – як від природних умов, так і від міграції.

Як видно з таблиці 6, громада має потенціал до зростання населення та розвитку, адже в ній живе 440 дітей дошкільного та шкільного віку, що складає 18% населення, а частка працездатного населення становить 55% (1335 осіб).

Таблиця 6.

**Розподіл населення за віком у населених пунктах, що увійшли до складу
ОТГ станом на 2019 рік, осіб**

Показники	Миролюбівка	Юр'ївка	Лісове	Новомар'ївка	Обухівка	Костувате	Петрівка1	Петрівка2	Костувате	П'ятихатки	Кам'янопіль	Прищепівка
Населення у віці:												
молодшому за працездатний	6	-	-	89	64	11	4	0	44	-	7	1
Працездатному	213	106	46	331	137	230	63	0	170	8	17	14
старшому за працездатний	45	31	17	215	162	49	23	0	30	2	-	-
Діти дошкільного віку	26	10	4	24	14	42	12	0	18	-	-	-
Діти шкільного віку	48	26	4	71	44	42	18	0	34	-	3	-
Загалом:	338	173	71	730	421	374	120	0	296	10	27	15

Щодо рівня освіти у громаді, то майже 35% населення мають вищу освіту (повну чи базову), що може слугувати поштовхом для розвитку (табл. 7 і рис. 13).

Таблиця 7.

Рівні освіти серед населення у віці понад 18 років

Показники	Кількість, осіб	% до загальної кількості населення
Професійно-технічна	558	22.8
Базова вища	515	21
Повна вища	391	13.9
Базова та повна середня	400	16.3

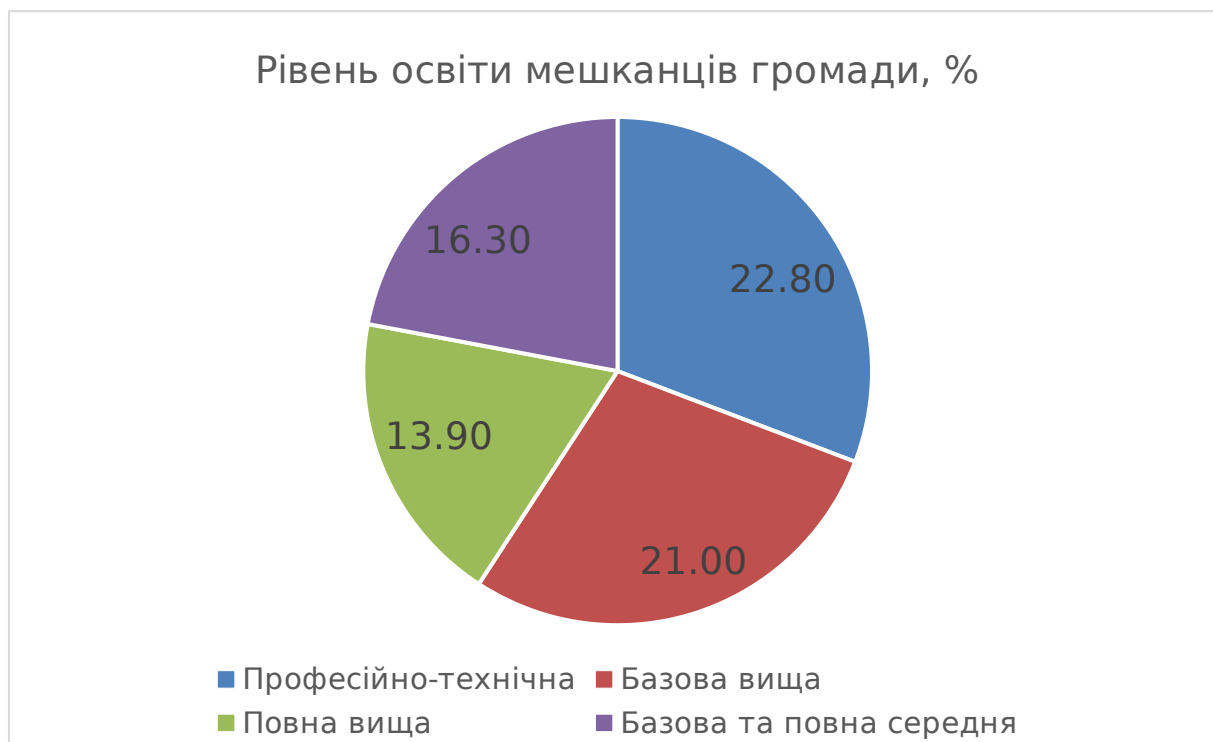

Рис. 13. Рівень освіти мешканців громади.

Новомар'ївська об'єднана територіальна громада володіє трудовим потенціалом з достатньо високим рівнем освіти та професійно-кваліфікаційного складу, хоч демографічна ситуація не сприяє його нарощуванню. Попри особливості структури, трудовий потенціал здатний забезпечити реформування господарства громади. На сьогодні дуже актуальною є необхідність постійного підвищення якості робочої сили. Високий освітній рівень та загальна культура, глибока професійна підготовка, творче ставлення до праці стає обов'язковою умовою високопродуктивної праці.

1.5 Бюджет громади

Таблиця 8

Доходи бюджету, млн. грн.

Показники	2019 (сумарно)
Прибутковий податок з громадян/ Податок з доходів фізичних осіб	8109453
Єдиний податок(крім с/г виробників)	464900
Єдиний податок від с/г виробників	3176600
Доходи від відчуження нерухомості та землі	-
Податок на прибуток підприємств комунальної власності	-
Плата за землю	1547465
Податок на нерухомість	202353
Акцизний збір	68500
Інші місцеві податки та збори	1027735

Податкові надходження разом	14734206
Дохід від оренди комунального майна	-
інше	132200

Таблиця 9

Доходи бюджету на одного мешканця

Регіони	Податок на доходи фізичних осіб	Єдиний податок	Місцеві податки та збори	Плата (податок) за землю	Податкові надходження разом	Дохід від оренди комунального майна
Громада	3316	190	2625	632	6025	0

Таблиця 10

Структура видатків бюджету громади (прогнози), млн. грн.

Статті видатків	2020 (прогноз)
Організаційне, інформаційно-аналітичне та матеріально-технічне забезпечення діяльності сільської ради	6121257
Надання дошкільної освіти	2550047
Надання загальної середньої освіти ЗНЗ	16859339
Надання позашкільної освіти	500000
Інші програми та заходи у сфері освіти	625058
Інші заходи та заклади молодіжної політики	15000
Організація та проведення громадських робіт	94073
Інші заходи у сфері соц. захисту	40000
Забезпечення діяльності палаців та будинків культури	224280
Забезпечення діяльності водопровідно-каналізаційного господарства	10675
Організація благоустрою населених пунктів	1155087
Здійснення заходів із землеустрою	250000
Резервний фонд	100000
Субвенції	799250
Заходи із запобігання та ліквідації надзвичайних ситуацій	60000

Повний виклад основних статей доходів і видатків місцевого бюджету Новомар'ївської ОТГ подано в Додатку 1.

Таблиця 11.

Найбільші платники податків у громаді

Назва платника податків	Сплачено	Акциз	Плата за	Податок на
-------------------------	----------	-------	----------	------------

		ПДФО		землю	нерухомість
1	ССПП «Куйбишева»	у 2019 році не надходило	75814	2755296	11218
2	ПРАТ «Добробут»	у 2019 році не надходило			
3	ПАФ «Вікторія»	у 2019 році не надходило			

1.6. Система місцевого самоврядування Новомар'ївської громади

Організація та функціонування системи місцевого самоврядування Ради здійснюється відповідно до положень Конституції та законів України, а також Статуту.

Система місцевого самоврядування громади включає:

- внутрішні громади, які утворюють жителі населених пунктів громади;
- Раду – представницький орган місцевого самоврядування, що представляє громаду та здійснює від її імені та в її інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією та законами України;
- сільського голову, який є головною посадовою особою Ради;
- виконавчі органи Ради (виконавчий комітет, управління, відділи, служби тощо);
- старост;
- органи самоорганізації населення та неурядові громадські організації.

Склад Новомар'ївська сільської ради налічує 14 депутатів. Всі депутати – позапартійні.

Керівництво апарату сільської ради складається з таких посад: голова сільської ради (який є головою Ради громади), два заступники голови громади – перший заступник та заступник з питань виконавчих органів влади, секретар виконавчого комітету громади.

До складу виконавчого комітету входить 11 членів. Структура виконавчих органів налічує 48 штатних одиниць.

- Загальний відділ – 5 осіб
- Відділ фінансів, економіки та інвестицій – 5 осіб
- Відділ бухгалтерії та звітності – 2 особи
- Відділ земельних питань та екології – 2 особи
- Відділ з житлово-комунальних питань, архітектури і просторового планування – 2 особи

- Відділ культури, туризму, молоді і спорту – 10 осіб
- Відділ освіти – 21 осіб
- Відділ бухгалтерії військового сектору (приписка, повістки, справи ветеранів) – 2 особи
- Відділ надання соціальних послуг населенню – 17 осіб

Виконавчі органи та структурні підрозділи укомплектовані кадрами на 80 відсотків.

Громада має статут, що був ухвалений на сесії Ради 24 липня 2019 року.

Розмежування повноважень між складовими системи місцевого самоврядування Ради здійснюється згідно із законодавством України, Статутом та рішеннями, прийнятими на сесії Ради.

Система місцевого самоврядування Ради організовується та функціонує на принципах, передбачених Конституцією України⁹ та Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні»¹⁰.

У своїй діяльності складові системи місцевого самоврядування Ради додатково дотримуються таких принципів:

- ефективності - рішення, що готуються чи ухвалюються ними мають бути максимально ефективними серед можливих альтернативних рішень;
- сталості - використання ресурсів Ради не може шкодити наступним поколінням;
- екологічності - при прийнятті рішення має забезпечуватися його мінімальний негативний вплив на навколишнє природне середовище;
- системності - кожне рішення розглядається у взаємозв'язку з іншими рішеннями в просторі та часі;
- відкритості - рішення готуються та розглядаються відкрито, не може бути жодного рішення, закритого для громадськості;
- громадської участі - підготовка проектів та прийняття рішень, особливо тих, що стосуються планування та використання ресурсів громади мають відбуватись за умов широкого громадського обговорення та врахування інтересів громади, рішення, що стосуються окремих населених пунктів громади – також і інтересів їхніх жителів.

Взаємовідносини Новомар'ївської сільської ради, її органів та посадових осіб з органами державної влади, установами, підприємствами, організаціями та іншими територіальними громадами: взаємовідносини органів та посадових осіб Ради з органами виконавчої влади, діяльність яких

⁹ Конституція України. Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>

¹⁰ Закон країни від 21.05.1997 № 280/97-ВР «Про місцеве самоврядування в Україні». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/280/97-вр>

поширюється на територію Ради, базуються на засадах співробітництва та взаємодопомоги з метою забезпечення здійснення завдань соціально-економічного та культурного розвитку громади, її населених пунктів та реалізації на території Ради завдань і повноважень виконавчої влади в інтересах громади.

Органи і посадові особи Ради здійснюють самоврядні повноваження незалежно від органів виконавчої влади. Органи виконавчої влади не можуть видавати обов'язкові для органів і посадових осіб Ради акти з питань, віднесених до самоврядних повноважень, або регламентувати їхню діяльність.

Органи і посадові особи Ради підзвітні відповідним органам виконавчої влади лише з питань здійснення ними наданих законом окремих повноважень органів виконавчої влади. За організацію зв'язків органів і посадових осіб Ради з органами виконавчої влади відповідає сільський голова.

Органи і посадові особи Ради сприяють місцевим органам судової влади, прокуратури та іншим правоохоронним органам в їхній діяльності, можуть надавати, в передбачених законодавством випадках, допомогу у здійсненні їхніх повноважень.

Сільський голова, або за його дорученням інша посадова особа, відповідає за організацію взаємодії територіальної громади з органами судової влади і прокуратури.

Взаємовідносини органів і посадових осіб Ради з підприємствами, установами і організаціями, що перебувають на її території, базуються на суворому дотриманні визначених законодавством прав суб'єктів господарської діяльності і визначаються формою власності підприємств, установ і організацій, джерелами фінансування і характером їхньої діяльності.

По відношенню до підприємств, установ і організацій, що перебувають у комунальній власності Ради, відповідні органи і посадові особи Ради мають повноваження по повному управлінню такими підприємствами, установами та організаціями в межах відповідних посадових чи колегіальних повноважень.

З підприємствами, установами і організаціями, які не перебувають у комунальній власності Ради, органи і посадові особи Ради будують свої відносини на договірній та податковій основі.

Взаємовідносини Ради, її органів і посадових осіб з іншими територіальними громадами, їхніми органами і посадовими особами базуються на принципах добросусідства, солідарності та взаємної вигоди.

Рада та її органи місцевого самоврядування і їхні посадові особи можуть брати участь у міжмуніципальному та міжнародному співробітництві на основі

відповідної нормативно-правової бази, наприклад, Закону України «Про співробітництво територіальних громад»¹¹.

1.7. Залучення громадян до вирішення важливих питань у житті громади та комунікація (інформаційна політика)

Головним каналом комунікації громади з мешканцями є Інтернет-сторінка: <https://novomarivka.org.ua>.

На Інтернет-сторінці є, зокрема, такі розділи меню:

- Головна – розміщується головна інформація та поточні новини;
- Офіційно – вся інформація, що пов'язана з діяльністю сільської ради та її виконавчого комітету;
- Події – новини та оголошення;
- Сільська рада – склад депутатського корпусу та інша додаткова інформація;
- Контакти – контактна інформація та форма звернення з електронним листом до керівництва громади.

Окрім того, інформація розміщується на дошках оголошень – в адміністрації громади, старостатах. Друкованих органів у громаді немає, проте інформація про громаду з'являється в районній газеті «Перемога». Інші форми комунікації з мешканцями подані нижче.

Консультації з громадськістю проводяться з метою залучення громадян до участі в управлінні державними справами, надання можливості для їх вільного доступу до інформації про діяльність сільської ради, а також забезпечення гласності, відкритості та прозорості її діяльності.

Проведення таких консультацій має сприяти налагодженню системного діалогу з жителями, підвищенню якості підготовки рішень з важливих питань державного і суспільного життя з урахуванням громадської думки, створенню умов для участі громадян у розробленні проектів таких рішень. Такі заходи проводяться з питань, що стосуються суспільно-економічного розвитку держави, реалізації та захисту прав і свобод громадян, задоволення їх політичних, економічних, соціальних, культурних та інших інтересів, а результати враховуються під час прийняття остаточного рішення або в подальшій роботі.

При прийнятті рішення про створення та впровадження проекту для покращення послуг обов'язково враховуються думки громадян, обираються найбільш актуальні, «наболілі» питання. Мешканці громади мають можливість вплинути на вибір проекту як безпосередньо звернувшись до керівництва (усні та письмові звернення, скарги, пропозиції тощо), так і через народного обранця –

¹¹ Закон України від 17.06.2014 № 1508-VII «Про співробітництво територіальних громад». ». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1508-18>

депутата, який вивчає проблеми своєї ділянки та виносить їх до розгляду на сесії селищної ради.

Вагомою гарантією вираження думки громадян є конституційно закріплений інститут звернень громадян до органів місцевого самоврядування та їх посадових і службових осіб (ст. 40 Конституції України). Ретельний облік і аналіз пропозицій, що надходять від різних громадян, дає уявлення, нехай не завжди повне і точне, про характер і спрямованість суспільної думки. Гарантією дієвості громадської думки, що виражена у пропозиціях і зауваженнях громадян, стає конституційне положення про обов'язок зазначених суб'єктів у встановлений законом строк розглянути звернення громадян і дати на них обґрунтовані відповіді.

Ключова якість влади, яка поверне довіру населення - це відкритість. Люди повинні розуміти, що чиновники працюють чесно та для громади.

При вирішенні звернення щодо задоволення законного інтересу залишається простір для розсуду посадової особи в процесі прийняття рішення, враховуються фактичні можливості, доцільність, сімейний і матеріальний стан громадянина, який звернувся та деякі інші чинники.

Основні форми громадської участі, які використовує сільська рада: інформування громадськості, „гарячий телефон”, прийом громадян, громадські слухання, громадське представництво в радах для прийняття рішень тощо. Інформація про проекти, ініціативи, можливості та рішення виставляється на сайт та вивіщується для ознайомлення на інформаційних стендах, постійно оновлюється. Періодично, за необхідністю, організовуються громадські зібрання, збори, де обговорюються деталі проектів, а кожен громадянин має можливість поставити запитання керівництву та отримати конструктивну відповідь.

Слід відзначити, що громадська участь допомагає виявленню проблем, потреб і цінностей, сприяє виробленню нових ідей, пошуку нових рішень щодо розв'язання окремих проблем, оцінці альтернатив управлінських рішень, забезпечує контроль за діями влади, тим самим запобігаючи проявам корупції.

Водночас громадська участь може мати й відповідні недоліки. Недосконало організована, вона може призвести до появи нових численних ідей, альтернатив, які, у свою чергу, зумовлюють розпорошення діяльності органів влади, їх перевантаження, отримання помилкової інформації в зв'язку з недостатньою експертною підготовкою учасників, збільшення тривалості процесу прийняття державного управлінського рішення, а відповідно підвищення його вартості. Крім того, в суспільстві діє ціла низка чинників, що утруднюють активну участь громадян у розв'язанні суспільних проблем, а саме: громадська апатія та скепсис, слабка мотивація у ставленні до суспільних проблем, брак знань та досвіду щодо

здійснення громадської участі, певні суспільно-політичні стереотипи, відсутність демократичних традицій та навичок.

2. СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ

2.1. Аналіз стану розвитку освіти, медицини та культури

Система освіти Новомар'ївської ОТГ розвивається в рамках реалізації Законів України «Про освіту», «Про дошкільну освіту», Програми реалізації державної національної програми «Освіта».

На території Новомар'ївської ОТГ діє 4 навчальних заклади I – III рівня акредитації (з них один – опорний) та 4 дошкільних навчальних закладів. Зазначена мережа повністю задовольняє потреби населення. В школах працюють досвідчені та кваліфіковані вчителі (всього 73 особи, є потреба у вчителях англійської мови, фізичного виховання, хімії, математики, початкового навчання). В школах навчаються 343 учнів, до дошкільних навчальних закладів ходить 96 дітей. Загальна інформація про освітню інфраструктуру подано в табл. 12 і 13.

Таблиця 12

Перелік та опис закладів середньої освіти ОТГ

№ з/п	Назва та місце розміщення	Рік побудови чи капремонту	Проектна потужність	Наповненість	Вид опалення	Основна проблема
1	Кам'яно-Костуватський ЗЗСО	1968	100	33	електричне	незадовільний стан їдальні
2	Костуватський ЗЗСО	1971	200	60	газ, вугілля	незадовільний стан туалетів
3	Новомар'ївський ОЗЗСО	1977	300	182	газ, твердо паливне	незадовільний стан підлоги
4	Миролюбівський ЗЗСО	1975	120	68	електричне	незадовільний стан меблів

Основними перспективними напрямками розвитку дошкільної освіти є:

- поліпшення матеріального стану дошкільних закладів;
- підвищення якісного рівня утримання дітей
- створення умов для поліпшення соціального захисту працівників дошкільних установ.

На даний час підвезення дітей та педагогічних працівників здійснюється 4 шкільними автобусами, які передано на баланс сільської ради для виконання самоврядних повноважень.

Загальноосвітні школи забезпечені мультимедійним обладнанням (крім Кам'яно-Костуватої), також підключено до мережі Інтернет.

Для збільшення відсотку охоплення позашкільною освітою дітей у сільській місцевості відкрито гуртки БТШО на базі Новомар'ївського опорного навчального закладу.

Таблиця 13

Перелік та опис закладів дошкільної освіти ОТГ

№ з/п	Назва та місце розміщення	Рік побудови чи капремонт	Проектна потужність	Наповненість	Вид опалення	Основна проблема
1	Обухівський ДЗЗСО	1965	37	34	газ	
2	Кам'яно-Костуватський ДЗЗСО	1990	30	10	тверде паливо	
3	Костуватський ДЗЗСО	1975	25	23	Тверде паливо	
4	Миролюбівський ДЗЗСО	1968	25	16	електричне	

Основними потребами навчальних закладів об'єднаної громади є:

- проведення заходів по енергозбереженню та енергоефективності: утеплення приміщень, заміна вікон, встановлення котлів опалення з вищим ККД, перехід на альтернативні види палива;
- проведення зовнішнього та внутрішнього ремонту будівель;
- придбання меблів, необхідного обладнання для кабінетів, спортивного інвентарю, музичного обладнання.

Мережа медичних закладів Новомар'ївської ОТГ

На території Новомар'ївської ОТГ розміщено сільську лікарню, амбулаторію загальної практики сімейної медицини (с. Новомар'ївка), побудовану у 2008 році, яка має обладнання та пристосована для лікування 5 хворих. Основна проблема – відсутність кваліфікованих кадрів. Також по населеним пунктах громади є фельдшерсько-акушерські пункти, що перебувають

у підпорядкуванні Братського первинного районного центру медичної допомоги, всього 4.

Заклади культури Новомар'ївської ОТГ

На території Новомар'ївської ОТГ діє 3 сільських будинки культури, в яких працює 3 осіб. Потреби в додатковому персоналі не виявлено. На даний час заклади культури справляються зі своїми завданнями, але є необхідність у їх ремонті та обладнанні сучасною технікою (табл. 14).

Таблиця 14

Місця для проведення масових заходів

№	Назва населеного пункту	Назва закладу або вид приміщення, наявність опалення	На яку кількість осіб розраховано?	Мультимедійне обладнання (проектор, екран, комп'ютер)	Плата за використання для мешканців громади
1.	Новомар'ївка	Сільський будинок культури	210	Немає	відсутня
2.	Миролобівка	Сільський будинок культури	350	Є	відсутня
3.	Обухівка	Сільський будинок культури	150	Немає	відсутня

Головною метою у сфері культури є зростання духовно-інтелектуального потенціалу суспільства, збереження культурної спадщини та забезпечення доступу населення до культурних надбань.

Робота закладів культури спрямована на збереження і розвиток української національної культури, активізації діяльності закладів культури, шляхів збереження існуючої мережі і посилення їх ролі в розгортанні процесів національно-культурного відродження, поліпшення матеріально-технічної бази. Проводяться свята, фестивалі, конкурси, інші культурно-мистецькі заходи, пов'язані з відзначенням календарних та пам'ятних дат в Україні.

2.2. Земельні ресурси

Земельні ресурси

Загальна площа громади – 225,82 км² (22582 га)

Всього земель – 21 742,40 га

В тому числі:

- землі сільськогосподарського призначення – 18773,88 га

- землі комунальної власності – 2 969 га

Структура земельного фонду сільськогосподарських угідь (рис. 14, 15):

- Одноосібники – 3279.13 га
- Фермерські господарства – 1 349.52 га
- Земельні паї – 9760.97 га
- Не затребувані паї – 21.58 га
- ФОП – 1255.44 га
- Оренда земель державної власності – 392.02 га
- ОСГ – 639.9 га
- Пасовища, сіножаті, перелоги – 2078 га

Зрошувані землі на території сільської ради відсутні.

Рис.14. Структура земель в абсолютних величинах

Використання земель с/г призначення, %

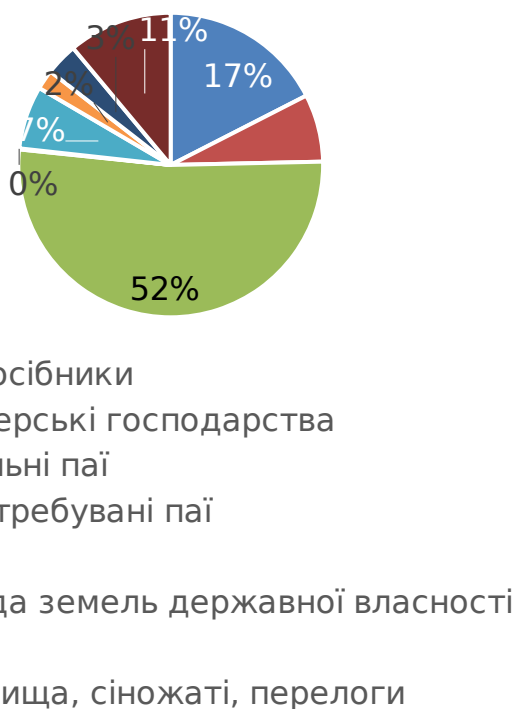

Рис.15. Використання земель у відносних величинах

Характерною особливістю структури сільськогосподарських угідь є значна питома вага орних земель (біля 90%). Решта площ використовується під пасовища, сіножаті, перелоги. Зрошувані землі на території сільської ради відсутні.

На території громади практично відсутні вільні земельні ділянки, призначені для ведення господарської діяльності (крім с/г призначення)

2.3. Водні ресурси, лісові та природні ресурси

Землі водного фонду громади складають 109 га. Через громаду протікають дві річки та є декілька ставків і заплав.

На незарегульованих ділянках річкової системи відбуваються зміни, які орієнтовані на зниження чисельності певних угруповань риб внаслідок погіршення умов відтворення через кардинальні зміни абіотичних факторів середовища, головним чином природного гідрологічного режиму річкової системи. Така об'єктивна реальність суттєво впливає на параметри водного середовища.

Результати досліджень попередніх років¹² свідчать про те, що розвиток фітопланктону у річках громади характеризується порівняно

¹² Регіональна доповідь про стан навколишнього природного середовища в Миколаївській області у 2017 році. URL: https://menr.gov.ua/files/docs/Reg.report/2017Миколаївська_довідка_2018.pdf

високими показниками біомаси та чисельності, а його видовий склад складається з 5-7 систематичних груп водоростей.

На рис. 16 представлена карта, з якої видно що водних ресурсів громада має небагато, проте ці ресурси мають відносно високу якість з точки зору забруднення, в тому числі й бактеріологічного.

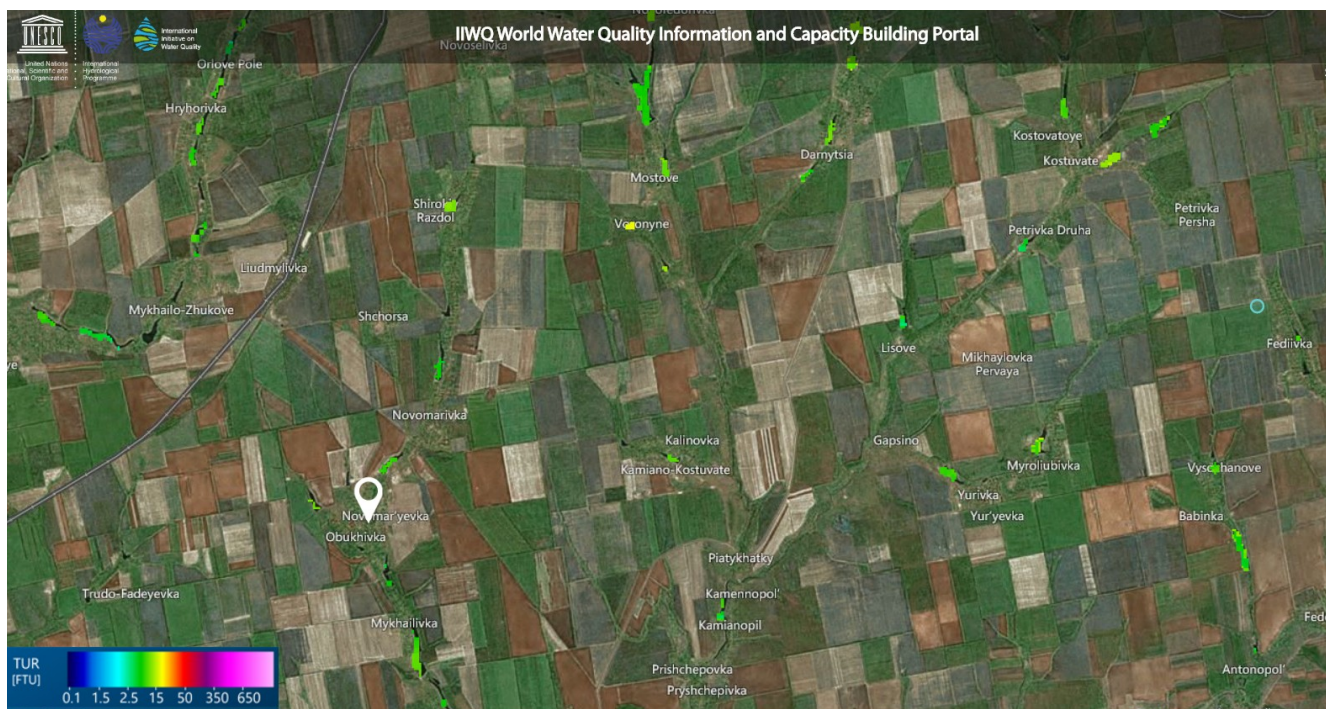

Рис.16. Забрудненість води у водоймах Новомар'ївської ОТГ (сайт <http://www.worldwaterquality.org/>)

Гідрогеологічне середовище знаходиться під багатофакторним впливом агропромислової діяльності. Основними видами техногенних навантажень є застосування мінеральних та органічних добрив, хімічних засобів захисту рослин, складування рідких і твердих відходів, скидання стічних вод тощо.

Внаслідок погіршення якості підземних вод значно зменшилась кількість прогнозних ресурсів прісних вод по всіх водоносних горизонтах (комплексах), збільшилась кількість слабосолонуватих і солонуватих вод. В районах, які розташовані в північній частині Миколаївської області (до яких відноситься і Новомар'ївська ОТГ) збільшилася мінералізація підземних вод до величин 3,0-5,0 г/дм³.

Лісові ресурси

Лісові масиви території Новомар'ївської сільської ради представлені позахисними смугами, та рідкими осередками хвойних дерев. Громада має

також лісові масиви на своїй території. Загальний обсяг лісових насаджень та посадок складає 823га.

Переважними породами дерев у населених пунктах є акація біла, клен ясенелистий, шовковиця, тополя біла, клен гостролистий, горіх волоський, ясен зелений та звичайний, платан західний, дуб черешчатий, каштан кінський, липа дрібнолиста.

Основним посадковим матеріалом на квітниках є стійкі до кліматичних умов культури - чорнобривці, цинерарія морська, сальвія, хлорофітум, бегонія. При створенні килимових квітників використовуються низькорослі однолітні рослини: іррезіне, хлорофітуми, аспарагуси, седуми, та інші.

Основними заходами щодо збереження рослинного світу на території громади є пропаганда важливості охорони рослинного світу та проведення санітарно-оздоровчих заходів для зелених насаджень з відтворенням рослинного світу.

В межах села Прищепівка розміщується лісовий заказник «Вільне», в межах села П'ятихатки та села Кам'яно-Костувате – ландшафтний заказник «Кам'яно-Костуватський», в межах села Кам'яно-Костувате – геологічна пам'ятка природи «Виступ граніту біля села «Кам'яно-Костувате».

Природні ресурси

Корисні копалини Новомар'ївської сільської ради представлені ресурсами, які використовуються в будівельній сфері. На території Миролубівського старостинського округу мінерально-сировинна галузь дозволяє активно розвивати добувну промисловість та виробництво будівельних матеріалів.

На території громади також діє ППБМП Інтервал, яка на двох ділянках Юр'ївського городища (Кам'янка та Лісова) розробляє поклади облицювального та будівельного каміння, граніта сірого (спецдозвіл закінчився)

2.4. Транспортна інфраструктура

На території об'єднаної громади існує дорожня мережа, яка включає в себе дороги місцевого та районного значення (довжина доріг – 36,2 км.). Дорожня мережа складається з доріг з твердим, гравійним та ґрунтовим покриттям. Стан доріг місцевого значення, особливо з твердим покриттям, в поганому стані і потребує капітального ремонту. Гравійні дороги в задовільному стані, але потребують поточного ремонту. Ґрунтові дороги потребують ґрейдерування. Автобусне транспортне сполучення з районним та обласним центром, а також між населеними пунктами громади відсутнє.

Центр громади знаходиться за 6 км від найближчої залізничної станції Людмилівка Одеської залізниці. Через громаду проходить дороги регіонального значення Т1222 і Т1241.

Автомобілем до районного центра можна доїхати за 26 хв, до міста обласного значення Вознесенськ – за 1 год, до обласного центру Миколаїв – 2 год 35 хв, до обласного центру Кропивницький – 2 год (рис. 17).

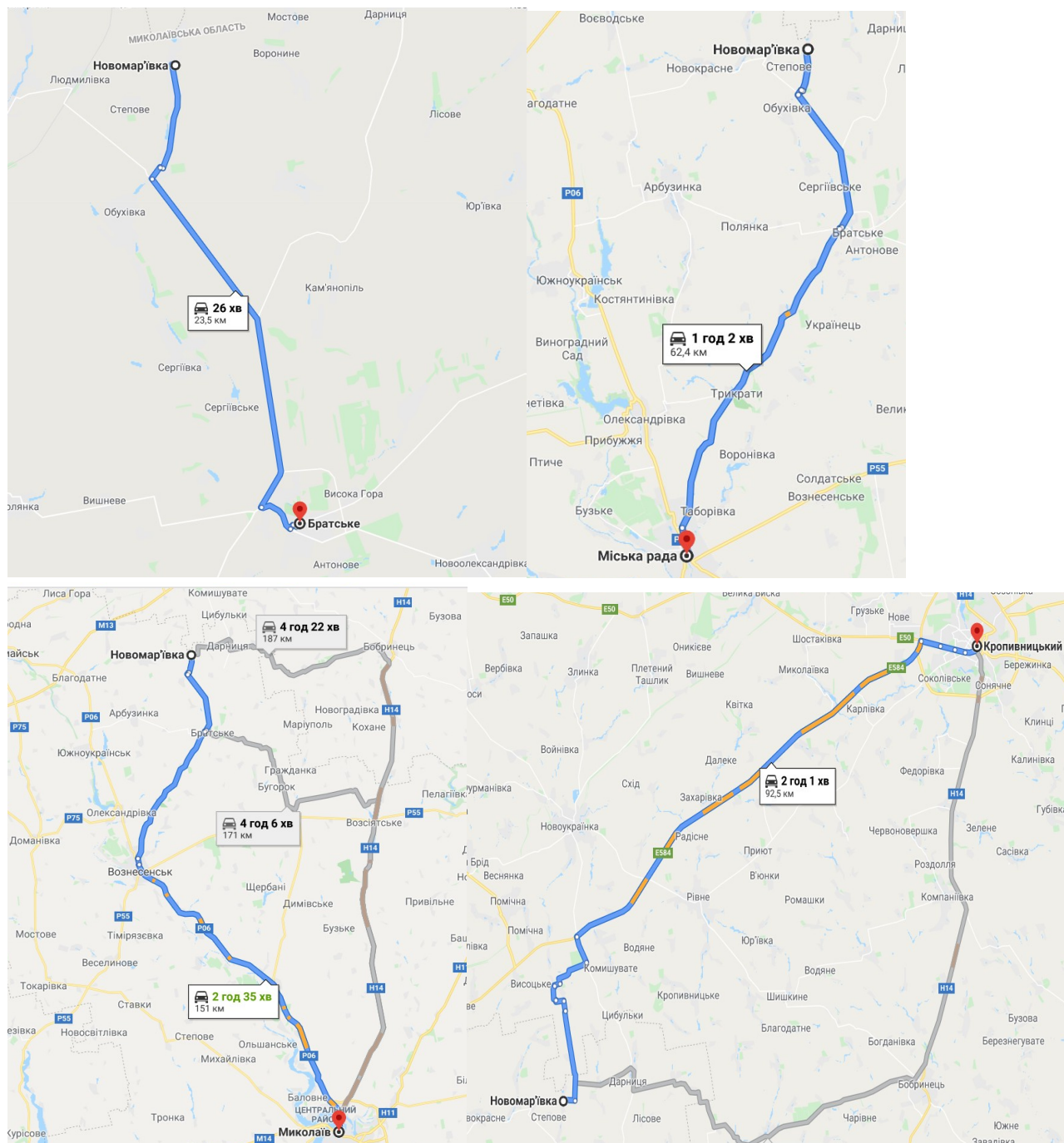

Рис. 17. Час доїзду від громади до основних центрів.

Прискореними темпами розвивається мережа мобільного зв'язку. Функціонують 3 мобільних оператори: Київстар, «Vodafone», «Lifecell», покриття мобільним зв'язком населених пунктів громади складає 100%, а її території – сягає 95%. Проблемними місцями є деякі ділянки у с. Костувате та с. Юрївка.

2.5. Житлово-комунальна інфраструктура

Житлово-комунальна галузь об'єднаної громади представлена відділом житлово-комунального господарства сільської ради.

Житловий фонд складається з приватного сектору (кількість дворів – 921). До централізованого газопостачання підключено 7 населених пунктів. Електрифіковані всі населені пункти (кількість абонентів близько 1000), є централізоване водопостачання у 3 населених пунктах (кількість абонентів – 575, довжина мереж – 15 км). Централізована каналізація відсутня. Населені пункти громади забезпечені вуличним освітленням (кількість точок – 575 шт, довжина мереж – 42 км).

Таблиця 15

Показники житлово-комунального господарства

Показники	2019
Заселені будинки разом	921
у тому числі:- індивідуальні будинки	921
Житловий фонд, тис. кв. м загальної площі	26.5
% помешкань, підключених до комунальної системи каналізації	відсутні
% помешкань, підключених до центрального опалення	відсутні

Система поводження з ТПВ

Система поводження з ТПВ – відсутня.

На території громади розміщено два місця видалення відходів (рис. 18)

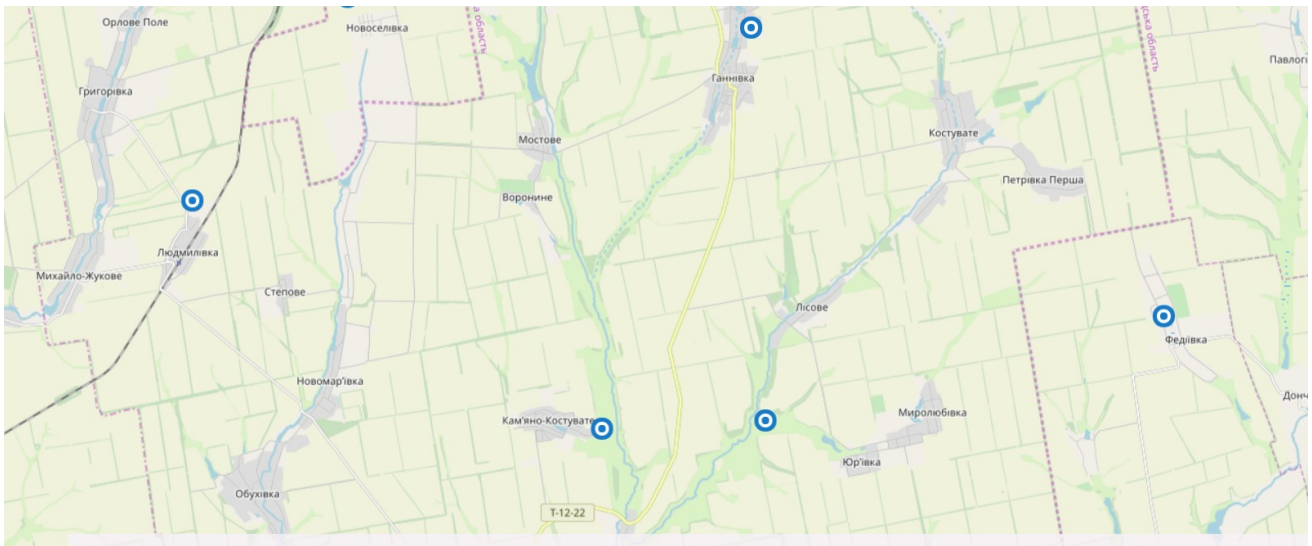

Рис. 18. Розміщення місць видалення ТПВ

Підприємства зі кідливими викидами в навколинє середовище відсутні.

В м. Южноукраїнськ (60 км від Новомар'їської ОТГ) знаходиться ліцензіат на поводження з небезпечними відходами – державне підприємство «Національна атомна енергогенеруюча компанія «Енергоатом», яка надає послуги з виконання наступного переліку робіт: Збирання небезпечних відходів, Перевезення небезпечних відходів, Зберігання небезпечних відходів, Утилізація небезпечних відходів, Видалення небезпечних відходів. Це дозволяє вивозити та утилізувати небезпечні відходи, що утворюються на території ОТГ, але також є джерелом можливого екологічного забруднення.

З метою вирішення нагальних питань розвитку потужностей всфері поводження з ТПВ органами місцевого самоврядування планується будівництво полігону ТПВ в смт Арбузинка Арбузинського району Миколаївської області (орієнтовна вартість проекту – 1,8 млн грн), який увійшов до Стратегії розвитку Миколаївської області на період до 2020 року, затвердженої рішенням обласної ради від 30.07.2015 №7. Цей полігон можна було б використовувати для розміщення ТПВ в Новомар'ївській громаді за умови підписання договору про міжмуніципальне співробітництво.

2.6. Містобудівна документація

Інвентаризація земель не проведена у зв'язку з відсутністю генеральних планів. Нормативно-грошова оцінка затверджена у 2011 році. Іде розробка генеральних планів та планів зонування: с. П'ятихатки, с. Прищепівка, с. Кам'янопіль, с. Кам'яно-Костувате, с. Костувате, с. Петрівка 1 та с. Петрівка 2. По с. Новомар'ївка, с. Миролубівка та с. Обухівка здійснено комплекс топографо- геодезичних робіт щодо топографічного знімання територій. Спільні питання відсутні.

Розробку та оновлення містобудівної документації слід зробити якнайшвидше, оскільки у разі відсутності актуалізованої містобудівної документації, розробленої на оновленій топографо-геодезичній основі, стає неможливим розроблення іншої містобудівної документації (плани зонування та детальні плани територій), яка безпосередньо визначає умови і режим використання територій та їх функціональне призначення, конкретизує умови, обмеження та особливості забудови.

2.7. Економічна діяльність на території громади

Спеціалізація економіки громади: більшість території зайнята в товарному виробництві сільськогосподарської продукції.

Сільське господарство, тваринництво.

На території об'єднаної територіальної громади представлені найбільші сільськогосподарські підприємства: ССПП «Куйбишева», ПрАТ «Добробут», ППАФ «Вікторія», які вирощують сільськогосподарську продукцію, займаються переробкою соняшникового насіння на олію для власних потреб, випікають хлібобулочні вироби на продаж, вирощують ВРХ, розвивають вівчарництво, свинарство, та фермерські господарства, які займаються в основному вирощуванням зернових та олійних культур.

За особливостями природних умов територія сільської ради розташована у зоні недостатнього зволоження, є територією ризикованого землеробства.

Основними культурами рослинництва є зернові (озима пшениця, озимий ячмінь, кукурудза) та технічні культури (соняшник).

В структурі посівних площ пріоритет надається зерновим культурам, питома вага яких займає 47%-52%. Також культивуються соняшник, ріпак, соя (рис. 19).

Рис. 19. Карта посівних площ Новомар'ївської ОТГ (за даними сайту oneSoil)

Як видно з карти, найбільшу кількість посівних площ займає пшениця, кукурудза, соняшник, ячмінь та інші зернові культури. Є також площі, засіяні трав'яними культурами та іними технічними сільськогосподарськими культурами.

Овочева галузь на території сільської ради є одним із сегментів агропромислового комплексу, практично за останні 3 роки збільшення посівних площ не спостерігається, оскільки овочі культивуються в господарствах населення для організації харчування закладів соціальної сфери та власних потреб.

Тваринництво – невід'ємна, споріднена з рослинництвом галузь, є джерелом забезпечення населення такими важливими продуктами харчування, як м'ясо, молоко, яйця, (дає сировину для харчування дітей в освітніх закладах села).

Тваринництво представлене такими основними галузями як, свинарство, вівчарство і птахівництво (ПрАТ «Добробут», ППАФ «Вікторія»). Проте, як свідчать статистичні дані, у 2019 році в порівнянні з попередніми роками в Миколаївській області, зокрема і на території Новомар'ївської сільської ради, вирощуванням худоби та птиці займаються переважно у домогосподарствах населення.

Обсяг реалізованої продукції у галузі «Сільське господарство, мисливство, лісове господарство та рибне господарство» склало 181667 тис. грн.

Основними проблемами сільського господарства на території громади є:

- недостатній рівень залучення інвестицій, кредитів комерційних банків та впровадження інноваційних технологій в агропромислове виробництво;
- відсутність зрошуваних земель;
- нераціональне сільськогосподарське землекористування (відсутність сівозмін), що призводить до зниження урожайності, втрат вирощеної продукції і погіршення її якості;
- відсутність паритетних економічних відносин між аграрним сектором та іншими галузями економіки.

Так, родючість ґрунту залишається поза увагою багатьох виробників, враховуючи застосування органічних та мінеральних добрив. Агрохімічне обстеження ґрунтів показує погіршення якісних показників їх родючості. Використання органічних та мінеральних добрив зменшує вміст гумусу у ґрунті. Спостерігається порушення структури посівних площ, порушення сівозмін і оптимальних систем полезахисних лісонасаджень.

Недотримання технологій і термінів проведення обробітку ґрунту, захисту рослин від бур'янів, шкідників та хвороб, застосування хімічних меліорантів, негативно впливає на відтворення родючості ґрунтів, загострює проблеми гумусового, агрофізичного та меліоративного стану і веде до зниження родючості ґрунтів та ефективності ведення рослинництва.

В останній час також спостерігається великий інтерес до запровадження органічного землеробства, оскільки в світі зростає попит на якісні та безпечні продукти харчування. Україна, Миколаївська область та сільгоспвиробники Новомар'ївської громади теж не стоїть осторонь цих процесів, спостерігається зацікавленість як малих, так і великих сільгосппідприємств виробництвом саме органічної продукції.

Для виробників перехід до органічного виробництва дає змогу скоротити витрати на хімічні засоби захисту, внесення мінеральних добрив, знизити затрати пально-мастильних матеріалів при переході до безплужного обробітку, при цьому ціна на отриману біологічну продукцію є в 2-3 рази вищою від ціни звичайну.

Підвищена ефективність використання землі та інших ресурсів у органічних господарствах є важливим стимулом переведення діяльності сільськогосподарських виробників на органічні засади – якщо попит та можливість переробки екологічно чистої продукції є достатнім, а можливості її реалізації – реальними та досяжними.

В свою чергу, несформованість цього сегменту ринку в Україні, відсутність каналів реалізації та неготовність споживачів купувати продукцію, суттєво стримує розвиток органічного сільського господарства в області.

Цілі та пріоритети розвитку сільського господарства на території громади:

- сприяння залученню інвестицій та впровадженню інноваційних технологій в агропромислове виробництво;
- сприяння розвитку імпортозамінних галузей сільського господарства (садівництво, овочівництво);
- збереження та відтворення родючості ґрунтів;
- підтримка дрібних та середніх сільгоспвиробників;
- розвиток бджільництва.

Туристична галузь

Громада має умови для розвитку зеленого, культурного, фестивального видів туризму та тризм вихідного дня. На території с. Новомар'ївка працює спортивно-розважальний комплекс «Дивосвіт», при Миролубівському БК створена студія звукозапису з найсучаснішим технічним забезпеченням,

На сьогодні в громаді погано розвинена туристично-інформаційна та промоційна інфраструктура – немає вказівників, карт, туристично-інформаційних пунктів тощо.

2.8. Зайнятість населення та підприємницька активність громадян

Населення в основному зайняте в галузі сільського господарства, державної служби, освіти, здоров'я. Крім того, значна кількість населення – приватні підприємці, фермери, зайняті в особистих господарствах, самозайняті.

Природно-історичні особливості території Новомар'ївської сільської ради, зайнятість населення, переважно, у сільському господарстві та, певною мірою, транспортні зв'язки обумовили сільську систему розселення із розвинутою мережею населених пунктів. Проте у всіх населених пунктах селищної ради накопичена низка соціально-економічних проблем. Найгостріші серед них – безробіття та бідність, що зумовлюють трудову міграцію сільського населення; занепад соціальної сфери; поглиблення демографічної кризи, обезлюднення та вимирання сіл.

Причинами виникнення безробіття є те, що у процесі реформування аграрного сектору було утворено нові агроформування, які, враховуючи стрімкий розвиток техніки та технологій, відмовилися від низки професій, внаслідок цього значна частина робочої сили залишилася незадіяною у виробництві, сезонний характер роботи та ін. Зростання рівня безробіття позначилося на рівні життя всіх категорій громадян, а особливо – економічно неактивного населення – пенсіонерів.

Зайнятість за видами діяльності

Галузі та види діяльності	2019
Сільське господарство, мисливство, лісове та рибне господарство	425
Промисловість	3
Будівництво	12
Оптова й роздрібна торгівля; торгівля транспортними засобами; послуги з їх ремонту.	25
Готелі та ресторани	0
Транспорт і зв'язок	19
Фінансова діяльність	11
Операції з нерухомістю, здавання під найом та послуги юридичним особам	0
Державне управління	17
Освіта	76
Охорона здоров'я та соціальна допомога	10
Колективні, громадські та особисті послуги	4
Інші види діяльності	43
Всього	

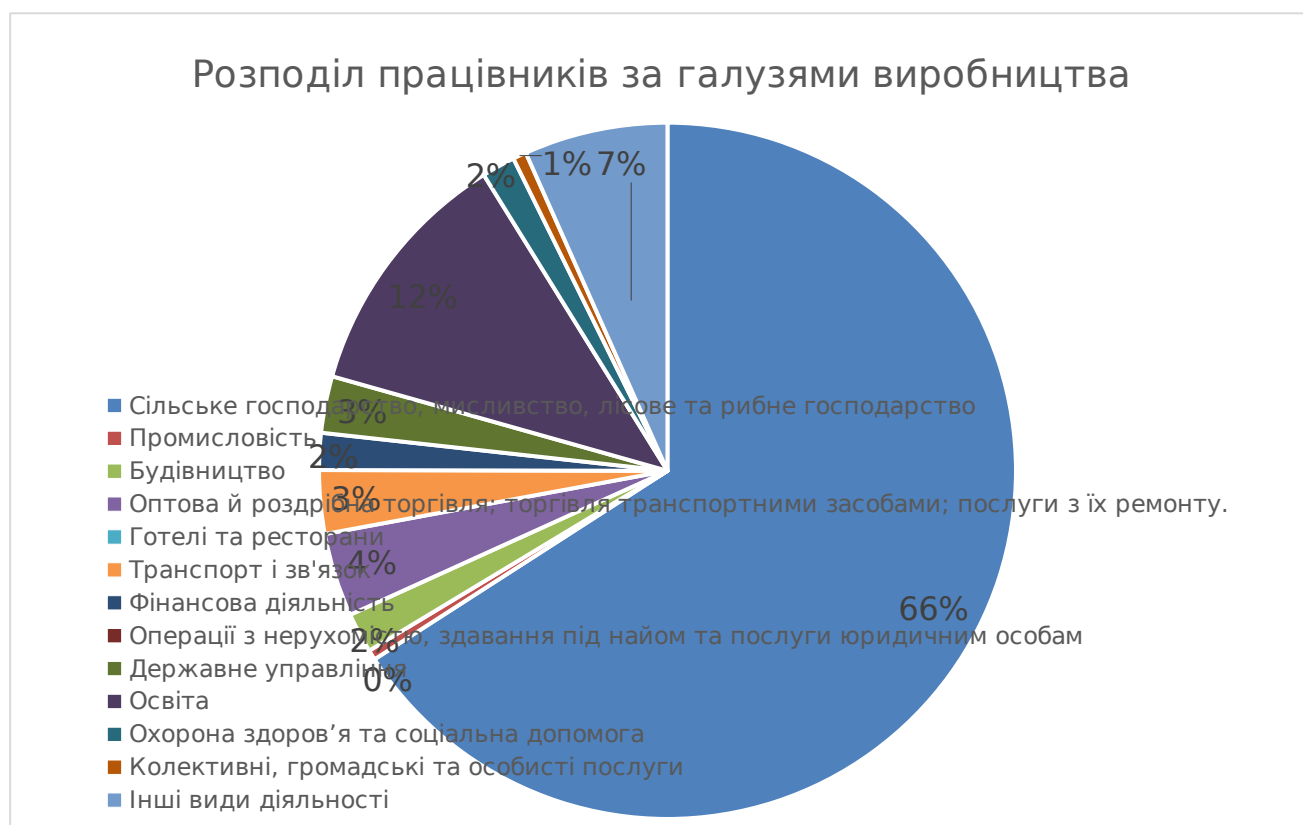

Рис. 20. Розподіл працівників за галузями виробництва

Зареєстровані суб'єкти господарської діяльності(всього по громаді)

Суб'єкти господарювання	2019
Новомар'ївська с/р	1
Школи	4
Дитячі садки	4
Табір «Лісова казка»	
ССПП «Куйбишева»	
ПРАТ «Добробут»	
ПАФ «Вікторія	
ФГ «Гарант»	
ФГ «Водолій-1»	
ФГ «Водолій-2»	
ФГ «Роса-13»	
ФГ «Конвалія»	
ФГ «Дронь»	2
ФГ «Нива»	
ФГ «Диметра»	
ФГ «Фортуна-2»	
ФГ «Дергачов»	
ФГ «Роліс-К»	
ФГ «Земля і Воля»	
ФГ «Фортуна»	
ФГ «Барвінок»	
СМПП «Юг-Сервіс»	
ПП «Юс-Агро»	
Усі суб'єкти ЄДРПОУ:	30

Таблиця 18

Зареєстровані суб'єкти господарської діяльності за видами діяльності

Галузі та види діяльності	2019
Сільське господарство, мисливство та лісове господарство	19
Рибне господарство	1
Промисловість, у т.ч.:	-
добувна промисловість	-
обробна промисловість	-
виробництво та розподілення електроенергії, газу та води	-
Будівництво	-
Оптова і роздрібна торгівля; торгівля транспортними	17

засобами; послуги з ремонту	
Готелі та ресторани	-
Транспорт і зв'язок	3
Фінансова діяльність	-
Операції з нерухомістю, здавання під найм та послуги юридичним особам	-
Освіта	5
Охорона здоров'я та соціальна допомога	4
Колективні, громадські та особисті послуги	1
Інші види економічної діяльності	1

Таблиця 19

Найбільші роботодавці

Підприємство, організація, установа	Вид діяльності (основний)	Чисельність працівників в у 2019 р.
ССПП «Куйбишева»	сільське господарство	130
ПРАТ «Добробут»	сільське господарство	82
ПАФ «Вікторія»	сільське господарство	102
СМПП «Юг-сервіс»	сільське господарство	17

У громаді відсутні офіційно зареєстровані заклади побутового обслуговування

Упродовж останніх чотирьох років прослідковується тенденція щодо активного розвитку мережі об'єктів торгівлі. Станом на 01.08.2019 року на території сільської ради налічується 19 об'єктів торгівлі. Мережа закладів громадського харчування налічує 3 об'єкти на 70 посадкових місць кожен.

Динаміка обсягів обороту роздрібної торгівлі свідчить про його зростання.

В обсязі продажу продовольчих товарів найвища частка припадає на тютюнові вироби, алкогольні напої, кондитерські вироби, пиво, м'ясопродукти, молоко та молокопродукти, плоди і ягоди.

Робота сільської ради спрямована на забезпечення стабільної цінової ситуації на ринку продовольчих товарів та попередження випадків безпідставного підвищення цін на основні види продовольчих товарів. З цією метою здійснюється моніторинг цін на споживчому ринку, проводиться роз'яснювальна

робота серед суб'єктів підприємницької діяльності щодо дотримання граничних розмірів торгівельних надбавок.

3. ГОЛОВНІ ЧИННИКИ СТРАТЕГІЧНОГО ВИБОРУ

3.1.Сценарії розвитку Новомар'ївської громади

Сценарне моделювання є важливою методологічною базою визначення напрямків розвитку. Сценарій – деяка послідовність подій, які можуть відбутися в майбутньому із значною долею ймовірності за певних умов. Такі умови, або фактори, можуть бути як зовнішні, так і внутрішні. Іншими словами, в основі кожного сценарію повинні бути покладені базові сценарні припущення, за яких можуть виникати ті чи інші фактори впливу.

Зважаючи на те, що для новоствореної ОТГ дуже мало даних для відстеження попередньої динаміки соціально-економічних процесів, повноцінне формулювання сценаріїв у 2020 році неможливе (стане можливим під час наступних періодів планування – через 3-5 років). Таким чином, наведені нижче елементи сценарного моделювання відображають, передусім вплив на громаду зовнішніх факторів.

Основними сценаріями розвитку є: інерційний (песимістичний) та модернізаційний (реалістичний).

3.1.1. Інерційний сценарій розвитку

Інерційний (песимістичний), сценарій розвитку громади формується за комплексу припущень, що тривкий у часі (горизонті планування) баланс зовнішніх і внутрішніх факторів впливу на стан громади як соціально-економічної системи залишається незмінним, тобто послідовність станів системи змінюється за інерцією: громада рухається по інерції, суспільно-економічний стан країни не сприяє розвитку.

Базові припущення інерційного сценарію - національний рівень:

1. Військовий конфлікт на Сході України заморожується;
2. Зростають видатки Державного бюджету на утримання армії та ВПК;
3. Рівень корупції в країні зменшується незначно – замість реальних реформ спостерігаємо їх імітацію;
4. ВВП країни продовжує падіння;
5. Гривня підтримується виключно міжнародними кредитами та, відповідно, інтервенціями НБУ на валютному ринку;
6. Інвестиційна привабливість України залишається низькою, рівень залучення інвестицій не зростає;
7. Податковий тиск на підприємців залишається високий, в тіні продовжує залишатися більше 50% малого і середнього бізнесу;

8. В умовах суттєвої корекції тарифів підвищується вірогідність збільшення рівня неплатежів населення, що призводить до поглиблення кризи в ЖКГ.

Базові припущення інерційного сценарію – місцевий рівень:

1. Ідентичність громади на стадії формування, впізнаваність в регіоні та Україні поки що незначна;
2. Структура економіки громади виразно диференційована на економіку центра об'єднання і економіку решти територій;
3. Інвестиційний та підприємницький клімат у громаді залишаються на тому ж рівні;
4. Рівень купівельної спроможності населення постійно знижується;
5. Рівень реальної бюджетної забезпеченості громади дещо покращується внаслідок створення ОТГ;
6. З'являються кошти на модернізацію об'єктів інфраструктури.

Результат інерційного сценарію:

- Демографічна ситуація на найближчі роки залишається без змін, або погіршується, при цьому вікова структура населення змінюється в бік скорочення працездатного населення та його «старіння», що, відповідно, призводить до зростання навантаження на працездатне населення.
- Внаслідок скорочення робочих місць в реальному секторі більшість населення живе за рахунок торгівлі, послуг, бюджетних, пенсійних та соціальних виплат.
- Сільські території продовжують занепадати через відсутність місць праці та реальних джерел доходів сільського населення.
- Несприятливий підприємницький клімат та низька інвестиційна привабливість громади не сприяють зниженню рівня тінізації економіки. Реальний сектор економіки повільно скорочується.
- Внаслідок зростання доходів бюджету після об'єднання дещо покращуються стан інфраструктури (окремих об'єктів інженерно-комунальної інфраструктури громади), однак розпорошення коштів по населених пунктах території не дозволяє створити кумулятивного ефекту: модернізація інфраструктури розтягується на довгі роки.

3.1.2. Модернізаційний сценарій розвитку

Модернізаційний (реалістичний) сценарій розвитку будується на припущеннях, за яких формуються найсприятливіші зовнішні (глобальні та

національні) та внутрішні (ті, які громада здатна створити самостійно) фактори впливу: громада активно використовує можливості в умовах швидкого суспільно-економічного розвитку країни.

Базові припущення модернізаційного сценарію – національний та регіональний рівень:

1. Внаслідок тиску Заходу на РФ військове протистояння на Сході України припиняється;
2. Видатки на оборону країни та підтримки ЗСУ стабілізуються (зменшуються), а вивільнені кошти спрямовуються на розвиток;
3. Рішуче впроваджуються системні реформи: судова, податкова, децентралізація та ін.;
4. ВВП країни починає зростання у 2020-2022рр.;
5. Гривня рухається в прогнозованому валютному коридорі;
6. Інвестиційна привабливість країни покращується;
7. Податкова реформа виводить бізнес із «тіні», відбувається легалізація робочої сили, зменшується виплата заробітних плат «в конвертах»;
8. Соціальна політика держави мінімізує ризики росту неплатежів внаслідок зростання тарифів на комунальні послуги (застосування механізмів субсидіювання соціально незахищених прошарків населення);
9. Державні органи виконавчої влади на рівні держави та області активно впроваджують відповідні Стратегії розвитку.

Базові припущення модернізаційного сценарію – місцевий рівень:

1. Громада формує власну ідентичність та «якірні точки» розвитку території;
2. Сформовано базові планувальні документи громади: розроблена стратегія, генеральний план, схеми зонування земель громади, схема планування громади, інвестиційний паспорт громади тощо;
3. У громаді покращується підприємницький та інвестиційний клімат – громада стає привабливою для інвесторів – створюються привабливі інвестиційні пропозиції;
4. Громада є активним учасником впровадження Стратегії розвитку області та, відповідно, реципієнтом Державного фонду регіонального розвитку;
5. Громада ефективно використовує державну субвенцію на розвиток інфраструктури;
6. Громада активно залучає позабюджетні кошти з грантових та інвестиційних джерел, впроваджуючи при цьому принципи гендерного і партисипативного бюджетування.

Результат модернізаційного сценарію:

- Громада поступово формує свій новий імідж інвестиційно-привабливої території: високотехнологічний та екологічний. Внаслідок ефективної політики місцевої та регіональної влади громада залучає стратегічних інвесторів у пріоритетні галузі економіки та сільського господарства.

- Існуючі сільськогосподарські виробництва на території Новомар'ївської громади модернізуються та збільшують обсяги виробництва продукції.

- Громада здійснює інвентаризацію земель та формує портфель привабливих інвестиційних пропозицій, активно просуваючи їх на інвестиційні ринки.

- В громаду поступово заходять інвестори, зокрема у галузі з високою доданою вартістю, а також у сферу туризму, в тому числі й «зеленого» (активно розвивається туристично-рекреаційна галузь, включаючи садиби зеленого туризму, туристичні маршрути вихідного дня тощо).

- Зростає рівень доходів населення, що поживляє внутрішній ринок громади.

- Проекти розвитку в рамках реалізації Стратегії розвитку області активізують економічне життя на сільських територіях, формуючи «якірні точки» економічного зростання, зокрема, це розвиток кооперативного руху, створення неаграрних видів бізнесу тощо.

- Активне залучення державних субвенції та коштів з ДФРР разом з чітким планом модернізації інфраструктури в середньостроковій перспективі дозволять значно підвищити рівень комфорту та покращити стан доріг в громаді.

3.2. Діагностика місцевих проблем, визначених партиципаційно за участі представників громади

В рамках роботи виконавчого комітету Новомар'ївської сільської ради сформовано список проблем громади:

- 1) Відсутність внутрішніх і зовнішніх інвестицій
- 2) Відплив молоді через низьку зарплату та відсутність можливості активного відпочинку
- 3) Низька якість дорожнього покриття та відсутність стабільного транспортного сполучення у всіх населених пунктах громади
- 4) Недостатня інформованість про громаду за її межами
- 5) Низька громадська ініціативність та активність членів громади
- 6) Відсутність можливості для самореалізації та низький рівень задоволення розвиткових потреб
- 7) Низький рівень підприємницької активності через несприятливі умови для розвитку підприємництва

- 8) Низька екологічна свідомість жителів громади, що призводить до великої засміченості території громади через несанкціоноване викидання сміття
- 9) Відсутність знань з формування місцевої політики розвитку та відсутність кваліфікованих фахівців у сфері залучення зовнішніх коштів
- 10) Низький демографічний приріст та значна частка людей старшого віку
- 11) Безробіття (відсутність робочих місць) та низький рівень доходу мешканців у зв'язку з їх низькою кваліфікацією
- 12) Відсутність достатньої кількості зон відпочинку, дитячих майданчиків, спортивної інфраструктури

3.3. Місія та Бачення громади

Сформована місія та бачення розвитку громади, а саме:

Новомар'ївська ОТГ — територія з багатовіковою історією, де проживають люди, прославлені працею та гостинністю, працелюбні, освічені громадяни. Це край, де чудові чорноземи приносять дари землеробства та плодоовочівництва. Це батьківська земля українських корифеїв театра сім'ї Тобілевичів, в якій народився Панас Саксаганський.

Наша громада - конкурентоспроможна, фінансово незалежна з розвинутим сільським господарством та інвестиційними можливостями, що ефективно використовує природні ресурси для розвитку фермерства та агропромислового комплексу, місце розвитку зернового виробництва.

В майбутньому це екологічно чиста громада, що є затишним куточком Миколаївщини, з розвиненою туристичною галуззю та можливостями для відпочинку. Новомар'ївська ОТГ забезпечує власний економічний розвиток та розвиток місцеве самоврядування, стабільність у соціокультурній сфері, де сучасні установи сприяють культурному розвитку особистості і служать на благо людям. Перлиною дитячого відпочинку та оздоровлення є табір «Лісова казка».

3.4. Аналіз сильних сторін, можливостей розвитку, слабких сторін та загроз розвитку Новомар'ївської сільської ради (SWOT – аналіз)

SWOT-аналіз дає змогу виявити ті галузі та види діяльності, де територіальна громада має потенціал розвитку, а також сформулювати конкретні завдання та цілі, необхідні для реалізації цього потенціалу.

SWOT-аналіз Новомар'ївської громади

Сильні сторони	Слабкі сторони
1. Достатній рівень забезпечення населення послугами дошкільних та загальноосвітніх установ. 2. Відсутність великих забруднюючих виробництв. 3. Свідома та громадсько-активна молодь. 4. Політика місцевої влади направлена на розвиток громади та залучення інвестицій. 5. Наявність інформаційних ресурсів для висвітлення діяльності роботи життя громади: офіційний сайт 6. Наявність телекомунікаційного покриття (Інтернет). 7. Розвинені культурні та бібліотечні установи. 8. Вигідне географічне розташування (на межі Миколаївської та Кіровоградської областей). 9. Розвинена сільськогосподарська сфера (фермери та агроспілка). 10. Високий рівень інсоляції та зручна роза вітрів дозволяють розвивати альтернативну енергетику. 11. Велика кількість жінок на владних посадах сприяє гендерному балансу	1. Неналежна якість дорожнього покриття, як на дорогах в межах населених пунктів, так і між населеними пунктами. 2. Відсутність внутрішнього транспортного сполучення. 3. Нерозвинена туристична інфраструктура. 4. Відсутність сучасної системи поводження з ТПВ (велика кількість стихійних сміттєзвалищ, невизначеність з полігоном ТПВ). 5. Відтік кадрів (спеціалістів) з громади. 6. Недостатня кількість робочих місць з достойною зарплатою. 7. Недостатня кількість місць для відпочинку та відсутність підліткових клубів та центрів розвитку з використанням новітніх технологій. 8. Пасивне відношення частини жителів громади щодо діяльності та розвитку (низька активність, відсутність громадських організацій). 9. Недостатність коштів для впровадження технологій з енергозбереження. 10. Низький рівень платоспроможності населення.

Можливості	Загрози
1. Зростання популярності сільського, зеленого, культурного, світоглядного туризму серед населення України та Європи, розвиток внутрішнього туризму. 2. Продовження діяльності в Україні проектів міжнародної технічної допомоги, що будуть підтримувати об'єднані громади. 3. Зростання світового попиту на продовольство, в том числі органічне, стимулюватиме розвиток АПК. 4. Продовження реформ в Україні сприятиме покращенню бізнес клімату. 5. Легалізація зайнятості населення та виплат заробітних плат. 6. Продовження децентралізації влади (самостійність розвитку громади) з відповідною бюджетною підтримкою об'єднаних громад.	1. Зростання міграції (неповернення молоді в громаду, відтік кваліфікованих спеціалістів) призведе до нестачі кваліфікованих кадрів. 2. Перекладання на місцеве самоврядування державних фінансових зобов'язань щодо забезпечення соціальних стандартів. 3. Корупція в органах влади та органах місцевого самоврядування будуть пригнічувати розвиток бізнесу. 4. Нестабільна внутрішньо - та зовнішньополітична ситуація в Україні. 5. Продовження військового конфлікту на сході України. 6. Можливість виникнення надзвичайних ситуацій природного та техногенного характеру. 7. Посилення конкуренції між громадами за державні ресурси. 8. Зростання цін на енергоносії зменшить прибутковість ведення бізнесу та зменшить реальні доходи населення. 9. Високі процентні ставки при отриманні кредитних ресурсів будуть пригнічувати розвиток економіки.

3.5. Порівняльні переваги, виклики і ризики Новомар'ївської громади

Переваги:

Прогнозоване продовження євроінтеграційних процесів та реформ в Україні сприятимуть покращенню бізнес-клімату та зростанню зацікавленості інвесторів до України та її регіонів і громад. З урахуванням таких сильних сторін Новомар'ївської громади, як наявність зручного географічного розміщення (на кордоні Миколаївської та Кіровоградської областей), наявності достатньої кількості трудових ресурсів та достатньої кількості родючих та екологічно чистих сільськогосподарських земель (для ведення сучасного агробізнесу), такі можливості стимулюватимуть розвиток сільського господарства та переробної промисловості, розвиток транспортно-логістичної інфраструктури та, як результат, підвищення доходів населення, покращення якості життя мешканців сільської місцевості.

Оскільки передбачається зростання серед населення України та Європи популярності сільського, зеленого, культурного, внутрішнього та зовнішнього туризму, врахувавши наявність якісних рекреаційних ресурсів територій відкривається можливість розвитку наявної та створення нової туристичної інфраструктури (об'єкти туризму, транспортне сполучення, нові туристичні маршрути тощо повинно забезпечити розвитковий потенціал Новомар'ївської ОТГ у цій сфері.

Зростання попиту на продовольство на світовому ринку може привабити інвесторів в аграрний сектор на сільських територіях громади, стимулюватиме розвиток наявних у громаді підприємств виробників та переробників агропродукції, а також харчової промисловості.

Підприємницька активність представників місцевої громади сприяє підвищенню зайнятості населення та наповненні місцевого бюджету. Наявність потенціалу геліо- та вітро-енергетики дасть можливість залучити зовнішніх інвесторів до побудови СЕС та ВЕС, створенню нових робочих місць та збільшенню доходів місцевого бюджету.

Виклики:

Погане забезпечення питною водою у більшості сільських поселеннях громади, висока зношеність інженерно-технічних комунікацій, неналежна якість, або відсутність дорожнього покриття між населеними пунктами в середньостроковій перспективі можуть бути частково усунуті завдяки бюджетній підтримці, що надається для об'єднаних громад, а також залученням сторонніх коштів (державних – ДФРР, іноземних – кошти міжнародної технічної допомоги, або внутрішніх – через залучення інвестицій).

Інвестиційна активність та покращання бізнес-клімату може сприяти підвищенню підприємницької активності у громаді. Це також повинно призвести до підвищення громадянської активності, що дозволить набути досвіду у залученні позабюджетних коштів. Підвищення підприємницької активності також може збільшитися за рахунок зростання популярності сільського, зеленого, зимового, культурного, світоглядного туризму.

Ризики:

Згортання реформ та, як наслідок цього, скорочення обсягів фінансової підтримки громади обмежуватиме реконструкцію інженерно-технічних комунікацій, доріг та забезпечення питною водою населених пунктів громади.

Зміна кліматичних умов та погіршення екологічної ситуації можуть призвести до погіршення життя мешканців громади.

Сильні сторони:

Добре організована система дошкільної, шкільної та позашкільної освіти і культури (наявність творчих та спортивних колективів, що популяризують громаду) не лише підвищує рівень освіти мешканців громади, а й збільшує шанси на притік сімей молодих спеціалістів.

Наявність достатньої кількості родючих та екологічно чистих сільськогосподарських земель, наявність вільної робочої сили дають можливість створити виробничо-господарські об'єкти кооперативного характеру та комунальної власності, сприяють залучанню інвесторів.

Велика кількість сонячних днів та наявність вітрів робить привабливим розвиток альтернативної енергетики.

Наявність талановитих колективів творчої самодіяльності, увага до талановитої молоді сприяють створенню та розповсюдженню позитивного іміджу Новомар'ївської громади. На території громади є можливості для розвитку об'єктів зеленого туризму, що підтверджується прикладами та наявною базою.

Загрози:

Зростання еміграційних процесів, продовження або замороження військового конфлікту на сході України, зростання цін на енергоносії, перекладання на місцеве самоврядування державних зобов'язань щодо забезпечення соціальних стандартів без передачі належного фінансового забезпечення, загострення проблеми водопостачання в зв'язку із зневодненням ґрунтів через недостатню кількість опадів, зменшення ефективності землекористування через неправильну агротехнологію, високі процентні ставки при отриманні кредитів на ведення бізнесу, а також можливість виникнення надзвичайних ситуацій внаслідок природних катаклізмів та наявність потенційно небезпечних об'єктів (Южноукраїнська АЕС), з високою ймовірністю, негативно відобразяться на соціально-економічному розвитку громади.

Основні ресурси для розвитку громади

Основними ресурсами для розвитку Новомар'ївської громади були визначені наступні:

1. Вигідне географічне положення
2. Прогресивна та дієва місцева влада
3. Хороша доступність до основних міст та ринків
4. Приваблива природа та рекреаційні можливості

4. ЦІЛІ ТА ПРІОРИТЕТИ РОЗВИТКУ НОВОМАР'ІВСЬКОЇ ОБ'ЄДНАНОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ НА 2019-2020 РОКИ

Для ефективного розвитку громад визначені головні стратегічні цілі, яким необхідно слідувати для досягнення розвитку. До стратегічних та операційних цілей розвитку Новомар'ївської ОТГ відносяться:

1. Економічне зростання населених пунктів громади (розвиток аграрно-промислової та туристичної сфер)

- 1.1. Розвиток агропромислового комплексу (підвищення продуктивності аграрного сектору та освоєння нових технологій)
- 1.2. Створення умов для залучення інвестицій та розвитку підприємництва
- 1.3. Підвищення туристичного потенціалу громади (розробка нових туристичних продуктів)

2. Створення комфортних умов для життя на території громади

- 2.1. Збереження навколишнього природного середовища, розвиток «зеленої» енергетики та запровадження енергоефективних технологій
- 2.2. Розвиток комунальної інфраструктури на території ОТГ
- 2.3. Комплексний розвиток населених пунктів громади
- 2.4. Підвищення рівня безпеки населення
- 2.5. Забезпечення прозорої системи управління територією.

3. Розвиток освітнього, культурного середовища, забезпечення здорового способу життя та соціальної захищеності

3.1. Формування доступної та якісної системи освіти, що відповідає вимогам громади та суспільства

- 3.2. Забезпечення належного рівня охорони здоров'я мешканців громади
- 3.3. Покращення якості та ефективності соціальних послуг
- 3.4. Підвищення освітнього, духовного, спортивного та культурного рівня населення громади
- 3.5. Стимулювання розвитку громадянського суспільства

Дані цілі узагальнюють всі першочергові потреби розвитку громади та є орієнтирами розвитку не тільки на короткостроковий період, а й на довгострокову перспективу.

Відповідно до визначених стратегічних цілей розвитку громади варто відокремити конкретні пріоритети та завдання, що можуть бути виконані в середньостроковому періоді.

4.1. Система цілей Новомар'ївської громади до 2027 року

Стратегічні цілі	Пріоритети (операційні цілі)	Завдання	Заходи (проекти)
Економічне зростання населених пунктів громади	1.1. Розвиток агропромислового комплексу (підвищення продуктивності аграрного сектору та освоєння нових технологій)	1.1.1. Сприяння розвитку виробництв із вирощування нових культур за сучасними технологіями та переробки продукції	створення нових та розвиток існуючих виробництв: борошномельно-круп'яного, хлібопекарського та інших видів діяльності розвиток існуючих виробництв з переробки олійних культур Проведення інформаційних кампаній по ознайомленню підприємців з новими технологіями виробництва сільськогосподарської продукції
		1.1.2. Підтримка громадських ініціатив з розвитку підприємництва (кооперативний рух)	Створення сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів (бджільництво, вирощування ягідних культур) Проведення тренінгів і інформаційних кампаній для членів кооперативів

Стратегічні цілі	Пріоритети (операційні цілі)	Завдання	Заходи (проекти)
(розвиток аграрно-промислової та туристичної сфер)			
	1.2. Створення умов для залучення інвестицій та розвитку підприємництва	1.2.1.Підвищення інформованості малого та середнього підприємництва щодо регуляторної діяльності ОМС	Проведення консультацій з бізнесом щодо забезпечення ефективної реалізації державної регуляторної політики усунення перешкод та дерегуляція підприємницької діяльності.
		1.2.2.Детінізація робочої сили	Проведення інформаційних кампаній з представниками бізнесу та підприємцями щодо легального працевлаштування робітників Запровадження у штаті сільської ради інспектора з праці
		1.2.3. Популяризація інвестиційних можливостей громади	Проведення інвентаризації земель та природних ресурсів громади Виготовлення та розповсюдження рекламних матеріалів про інвестиційні можливості громади

Стратегічні цілі	Пріоритети (операційні цілі)	Завдання	Заходи (проекти)
			Участь у виставках та інших заходах з метою популяризації інвестиційних можливостей громади
	1.3. Підвищення туристичного потенціалу громади (розробка нових туристичних продуктів)	1.3.1. Створення сучасних туристичних продуктів, що враховують місцеві особливості	Маршрути вихідного дня, альтанки, рибалка
		1.3.2. Брендуння території ОТГ як культурно-історичного центру та її популяризація в межах області та України	Виготовлення буклетів та їх розповсюдження на туристичних заходах Встановлення стел та інформаційних вказівників щодо місцевих природних пам'яток та визначних місць Облаштування пам'ятних місць та ремонт місцевого музею

Стратегічні цілі	Пріоритети (операційні цілі)	Завдання	Заходи (проекти)
Створення комфортних умов для життя на території громади	2.1.Збереження навколишнього природного середовища, розвиток «зеленої» енергетики та запровадження енергоефективних технологій	2.1.1. Підвищення екологічної культури та рівня екологічної свідомості населення	Проведення інформаційних кампаній щодо роздільного збору сміття та недопущення екологічного забруднення території громади Проведення інформаційно-роз'яснювальних кампаній щодо необхідності енергозбереження у школах, дитсадках, установах тощо
		2.1.2. Поліпшення управління енергетичними ресурсами та розвиток альтернативної енергетики, в тому числі й через створення підприємств з генерації відновлюваних джерел енергії	Вивчення можливості щодо залучення інвестицій для будівництва сонячної електростанції Вивчення можливості щодо залучення інвестицій для будівництва вітряної електростанції
		2.1.3. забезпечення впровадження енергоефективних та енергозберігаючих технологій в усіх галузях економіки та установах бюджетної сфери	Проведення енергоаудиту та оцінка енергоспоживання комунальних закладів в громаді Ремонт комунальних будівель з використанням сучасних енергоефективних матеріалів та технологій Поточний ремонт внутрішніх

Стратегічні цілі	Пріоритети (операційні цілі)	Завдання	Заходи (проекти)
			кабінетів адмінприміщення Кам'яно-Костуватськогостаростинського округу Заміна вікон та дверей адмінприміщення Кам'яно-Костуватськогостаростинського округу
		2.1.4. Проведення реконструкції систем опалення комунальних будівель громади з врахуванням сучасних енергоефективних технологій	Придбання та встановлення опалювального обладнання для заміщення традиційних видів палива альтернативними видами палива Сприяння створенню потужностей з вироблення з відходів сільського господарства альтернативних видів палива
	2.2.Розвиток комунальної інфраструктури на території ОТГ	2.2.1.Розвиток інфраструктури водопостачання та водовідведення	Розвиток вуличної мережі водопостачання Заміна застарілого обладнання для зменшення енерговитрат Встановлення нового обладнання

Стратегічні цілі	Пріоритети (операційні цілі)	Завдання	Заходи (проекти)
			для покращення якості питної води (станція доочистки) покращення технічного стану об'єктів водовідведення, розширення мережі водовідведення придбання матеріалів та ремонт криниць загального користування
		2.2.2.Розвиток системи управління відходами	ліквідація несанкціонованих звалищ сміття паспортизація сміттєзвалищ
		2.2.3.Розвиток, відновлення та утримання вуличного освітлення населених пунктів громади	проведення робіт з освітлення вулиць сіл Новомар'ївської сільської ради (, Лісове, Костувате, Велика Петрівка, Кам'яно-Костувате, Прищепівка, П'ятихатки, Кам'янопіль) Технічне обслуговування існуючих мереж вуличного освітлення Оплата електроенергії за освітлення вулиць
	2.3.Комплексний розвиток населених пунктів громади	2.3.1.Поліпшення транспортної доступності та сполученості між	розвиток транспортної інфраструктури (запуск автобусного

Стратегічні цілі	Пріоритети (операційні цілі)	Завдання	Заходи (проекти)
		населеними пунктами громади, покращення стану комунальних доріг	сполучення між населеними пунктами громади) проведення капітального та поточних ремонтів доріг загального користування, що перебувають у комунальній власності громади ремонт автозупинок та їх повна заміна (за необхідності)
		2.3.2.Розробка містобудівної документації населених пунктів громади	Розробка містобудівної документації, необхідної для розвитку громади
		2.3.3.Благоустрій територій населених пунктів громади	благоустрій кладовищ (встановлення огорожі) в с.Костувате, с.Петрівка-I, с. Новомар'ївка, с. Обухівка) озеленення території населених пунктів, установ організацій комунальної власності Скошування трави по вулицях та проведення заходів з фітосанітарного контролю рослин-алергенів
	2.4. Підвищення рівня безпеки населення	2.4.1. Встановлення системи відеоспостереження в населених	Виготовлення проектної документації на систему

Стратегічні цілі	Пріоритети (операційні цілі)	Завдання	Заходи (проекти)
		пунктах громади (в'їзди, виїзди, точки збору населення)	відеоспостереження Закупівля та встановлення обладнання для відеоспостереження
		2.4.2. Створення багатофункціонального центру безпеки	експлуатаційно-технічне обслуговування апаратури і технічних засобів системи централізованого оповіщення та поповнення матеріального резерву Облаштування приміщення для дільничного інспектора Придбання спец автомобіля для МПО
	2.5. Забезпечення прозорості системи управління територією	2.5.1. Створення Центру надання адміністративних послуг для населення та бізнесу	Співфінансування закупівлі меблів та обладнання ЦНАП Поточний ремонт покрівлі приміщення ЦНАП Утеплення та ремонт фасаду ЦНАП Поточний ремонт внутрішніх приміщень ЦНАП Заміна вікон та дверей ЦНАП Ремонт опалення ЦНАП Облаштування внутрішніх

Стратегічні цілі	Пріоритети (операційні цілі)	Завдання	Заходи (проекти)
			санвузлів ЦНАП
		2.5.2. Підвищення ефективності системи управління громадою, в тому числі й публічними фінансами	Запровадження електронної системи «Відкритий бюджет» Запровадження електронної системи «Відкриті бюджети шкіл» Проведення громадських слухань з питань формування та виконання місцевого бюджету Запровадження системи електронного документообігу в органах управління громадою Пошук грантових програм, донорських коштів, фінансових ліній, спрямованих на розвиток громади Забезпечення застосування громадського моніторингу як інструменту контролю діяльності місцевої влади

Стратегічні цілі	Пріоритети (операційні цілі)	Завдання	Заходи (проекти)
3.Розвиток освітнього, культурного середовища, забезпечення	3.1.Формування доступної та якісної освітньої системи, що відповідає вимогам громади суспільства	3.1.1.Забезпечення якості та кращих умов ведення навчально-виховного процесу	ремонт дошкільного навчального закладу «Джерельце» (поточний ремонт та технічне обслуговування електричного устаткування будівлі) Поточний ремонт і утеплення фасаду Обухівського ДНЗ Облаштування території Обухівського ДНЗ Поточний ремонт підлоги Обухівського ДНЗ Поточний ремонт даху Миролубівського ЗДО Поточний ремонт фасаду Миролубівського ЗДО Поточний ремонт підлоги їдальні Миролубівського ЗДО Поточний ремонт приміщення кухні та їдальні Миролубівського ЗДО

Стратегі чні цілі	Пріоритети (операційні цілі)	Завдання	Заходи (проекти)
здорового способу життя та соціальної захищеності			поточні ремонти загальноосвітніх навчальних закладів покращення матеріально-технічної бази навчальних закладів, дитячого табору відпочинку «Лісова казка» розвитку мережі дошкільних навчальних закладів (груп), організації різних форм охоплення дітей дошкільною освітою Виділення коштів на харчування учнів шкіл проведення поточного ремонту даху Кам'яно-Костуватського закладу освіти I-II ступенів Поточний ремонт внутрішніх кабінетів Новомар'ївського ЗЗСО Придбання меблів для Новомар'ївського ОНЗЗСО, Кам'яно-Костуватського, Костуватського, Миролубівського ЗЗСО Придбання холодильного та морозильного обладнання для

Стратегі чні цілі	Пріоритети (операційні цілі)	Завдання	Заходи (проекти)
			закладів дошкільної та шкільної освіти Придбання обладнання та проведення протипожежних заходів для ЗДО та ЗЗСО Поточний ремонт даху Костуватського ДНЗ Поточний ремонт фасаду Костуватського ДНЗ Встановлення огорожі Костуватського ЗЗСО Переобладнання приміщення майстерні Миролюбівського ЗЗСО в приміщення їдальні Облаштування прилеглої території Миролюбівського ЗЗСО Встановлення паркану Миролюбівського ЗЗСО Придбання та встановлення обладнання харчоблоків для закладів ЗЗСО, ЗДО та КЗ «Позаміський дитячий заклад оздоровлення та відпочинку «Лісова казка»

Стратегічні цілі	Пріоритети (операційні цілі)	Завдання	Заходи (проекти)
			Встановлення огорожі Миролубівського ЗЗСО Облаштування басейна для забору води Кам'яно-Костуватського ЗДО Поточний ремонт складських приміщень Кам'яно-Костуватського ЗДО Поточний ремонт покрівлі Кам'яно-Костуватського ЗЗСО Заміна вікон та дверей Кам'яно-Костуватського ЗЗСО Поточний ремонт спортзалу Кам'яно-Костуватського ЗЗСО Поточний ремонт будиночків для проживання дітей під час оздоровчої кампанії в таборі «Лісова казка» Облаштування зони відпочинку в таборі «Лісова казка» Облаштування спортивного містечка на території табору «Лісова казка» Придбання спортивного

Стратегічні цілі	Пріоритети (операційні цілі)	Завдання	Заходи (проекти)
			майданчика для міні-футбола зі штучним покриттям для табору «Лісова казка»
		3.1.2.Оптимізація мережі навчальних закладів	Проведення інформаційних кампаній з мешканцями громади щодо необхідності проведення оптимізації освітньої мережі Проведення заходів з оптимізації освітньої мережі
	3.2. Забезпечення належного рівня охорони здоров'я мешканців громади	3.2.1.Забезпечення доступної та якісної первинної та невідкладної медичної допомоги мешканцям територіальної громади	забезпечення сільської лікарняної амбулаторії загальної практики сімейної медицини, ФАПів необхідними медикаментами, телемедичним обладнанням для надання невідкладної допомоги проведення обстеження населення з метою виявлення та профілактики захворювань Надання субвенції Братській центральній районній лікарні на придбання ліків для надання невідкладної допомоги населенню Надання субвенції Братській

Стратегічні цілі	Пріоритети (операційні цілі)	Завдання	Заходи (проекти)
			центральної районної лікарні на закупку вакцини та оплати донорства.
		3.2.2. Створення умов для залучення лікарів	Розробка програми підтримки лікарів та медичного персоналу на селі за рахунок місцевого бюджету
	3.3.Покращення якості та ефективності соціальних послуг	3.3.1.Підтримка найуразливіших верств населення	продовження роботи з поновлення реєстрів для постановки на квартирний облік дітей-сиріт та дітей під опікою проведення інформаційно-просвітницьких програм, акцій та інших заходів для підвищення престижу сім'ї, посилення орієнтації на шлюб та відповідальне батьківство Забезпечення соціального супроводу різних категорій сімей, прийомних сімей Придбання подарунків дітям із сімей, які перебувають в складних життєвих обставинах до свят
		3.3.2.Удосконалення системи надання соціальних послуг	соціальний супровід сімей, що опинились в складних життєвих обставинах

Стратегі чні цілі	Пріоритети (операційні цілі)	Завдання	Заходи (проекти)
			здійснення додаткових заходів щодо соціального захисту осіб, які переселилися з тимчасово окупованої території України та районів проведення антитерористичної операції здійснення додаткових заходів щодо соціального захисту сімей військовослужбовців, які загинули під час проведення антитерористичної операції, військовослужбовців та працівників правоохоронних органів, які брали участь у проведенні антитерористичної операції Виділення коштів з бюджету Новомар'ївської сільської ради для оплати громадських робіт спільно з Братським центром зайнятості Запровадження правової, психіко-педагогічної та організаційно-методичної системи
		3.3.3. Забезпечення	облаштування об'єктів

Стратегічні цілі	Пріоритети (операційні цілі)	Завдання	Заходи (проекти)
	3.4.Підвищення освітнього, духовного, спортивного та культурного рівня населення громади	безперешкодним доступом до об'єктів соціальної інфраструктури людей з особливими потребами	соціальної інфраструктури безперешкодним доступом для осіб з особливими потребами
		3.4.1. Покращення матеріально-технічної бази закладів культури.	Поточний ремонт покрівлі Новомар'ївського будинку культури Заміна вікон та входних дверей Новомар'ївського БК Ремонт та утеплення фасаду Новомар'ївського БК Заміна опалення Новомар'ївського БК Облаштування внутрішнього санвузла Новомар'ївського БК
		3.4.2. Розширення та вдосконалення мережі спортивних об'єктів	Обладнання футбольного поля штучним покриттям будівництво дитячого спортивного майданчика в с.Кам'яно-Костувате
		3.4.3. Запровадження принципів здорового способу життя	придбання футбольної форми, спортивного інвентаря Придбання і встановлення вуличних тренажерів в с. Новомар'ївка та населених пунктах

Стратегічні цілі	Пріоритети (операційні цілі)	Завдання	Заходи (проекти)
			старостинських округів
		3.4.4. Забезпечення системного планування та проведення культурно-масових заходів	проведення фестивалю серед закладів культури та аматорських і народних колективів започаткувати серед старшокласників фестиваль - огляд аматорських театральних гуртків «Стежками Корифеїв» проведення футбольних змагань «Кубок Господарів» проведення спортивних змагань з міні-футболу, волейболу, баскетболу на базі дитячо-спортивного комплексу «Дивосвіт», с. Новомар'ївка проведення змагань зі спортивного орієнтування на базі оздоровчого табору «Лісова казка Проведення, конкурсів, акцій, сімейних свят та інших заходів для

Стратегі чні цілі	Пріоритети (операційні цілі)	Завдання	Заходи (проекти)
			підвищенням престижу сім'ї та утвердженням пріоритетності сімейних цінностей залучення дітей до участі в обласних та районних культурно- мистецьких заходах, пов'язаних з вихованням у них любові до рідної землі та поваги до історичної спадщини свого багатонаціонального народу
	3.5. Стимулювання розвитку громадянського суспільства	3.5.1. Забезпечення застосування громадського моніторингу як інструменту контролю діяльності місцевої влади	

5. ПЛАН РЕАЛІЗАЦІЇ

В основу Плану реалізації лягли проектні ідеї на основі пропозицій, що надійшли від представників підприємств, установ та організацій Новомар'ївської громади. Перелік проектних ідей, розрахованих на весь час реалізації Плану розвитку Новомар'ївської громади, тобто до 2022 року, подано в додатку 3.

5.1. Часові рамки і засоби реалізації

План реалізації складається з технічних завдань на проекти місцевого розвитку, які будуть впроваджуватися упродовж 2020–2022 років, враховуючи основні напрямки державного та регіонального розвитку.

Впровадження проектів можливе через:

- фінансування за рахунок місцевого бюджету;
- фінансування за рахунок державної субвенції на розвиток інфраструктури об'єднаних територіальних громад;
- залучення коштів Державного фонду регіонального розвитку;
- залучення фінансування від проектів та програм міжнародної технічної допомоги суб'єктами місцевого розвитку різних організаційно-правових форм;
- залучення співфінансування від мешканців громади;
- залучення інших коштів у способи, що не суперечать діючому законодавству.

5.2. Очікувані результати запровадження Плану соціально-економічного розвитку Новомар'ївської ОТГ

Реалізація стратегічної цілі 1 «Економічне зростання населених пунктів громади (розвиток аграрно-промислової та туристичної сфер)» у середньо- та довгостроковій перспективі призведе до наступних результатів:

- розвиток туризму та збільшення потоку туристів;
- розвиток підприємництва і конкурентоспроможності місцевої економіки;
- залучення інвестицій та збільшення обсягів виробництва та експорту;
- створення нових робочих місць, зменшення відпливу населення з громади;
- створення позитивного іміджу громади та її позиціонування як туристичного драйвера приміського середовища;
- зростання рівня заробітної плати відносно середньообласних показників;
- зростання рівня купівельної спроможності мешканців громади;

- зміцнення людського капіталу.

Реалізація стратегічної цілі 2 «Створення комфортних умов для життя на території громади» у середньо- та довгостроковій перспективі призведе до наступних результатів:

- покращення інфраструктури територій населених пунктів громади, у першу чергу доріг та мереж водопостачання;
- запровадження енергозберігаючих технологій та формування у населення відповідних принципів енергозбереження;
- створення виробництв, що ґрунтуються на використанні технологій альтернативної енергетики;
- поліпшення екологічних параметрів і збереження середовища;
- поліпшення благоустрою населених пунктів громади;
- вдосконалення архітектурно-естетичних характеристик простору життєдіяльності населення;
- підвищення соціально-економічної ефективності території громади;
- підвищення ефективності використання бюджетних коштів через запровадження принципів гендерного та партисипативного формування бюджету громади;

Реалізація стратегічної цілі 3 «Створення та розвиток ефективної системи управління територією об'єднаної громади» у середньо- та довгостроковій перспективі призведе до наступних результатів:

- підвищення якості послуг освіти, культури, дозвілля, охорони здоров'я;
- зміцнення матеріально-технічної бази навчально-виховних закладів;
- застосування сучасного медичного обслуговування для покращення якості медичного обслуговування мешканців громади;
- підтримка та підвищення іміджу культурно-просвітницьких закладів.
- зростання кількості громадських об'єднань та активізація діяльності вже існуючих;
- підвищення рівня довіри до органів місцевого самоврядування та їх посадових осіб.

5.3. Припущення та ризики

Загальні припущення, що мають значення для реалізації стратегії, полягають в успішності задекларованих на 2020 рік Урядом України реформ, а також ефективності реагування на зовнішні виклики, пов'язані з військовим конфліктом. Наступними важливими припущеннями успішності реалізації Плану СЕР є доступність коштів державної субвенції на розвиток інфраструктури

об'єднаним громадам, доступність та прозорість фінансових ресурсів Державного фонду регіонального розвитку, а також доступність іншого передбаченого конкретними проектами фінансування для їх впровадження.

Реалізація у Новомар'ївській громаді міжнародних проектів з підтримки практики сталого місцевого розвитку також сприятиме досягненню позитивних результатів.

Наявність знань з питань проектного менеджменту у відповідних фахівців підрозділів установ та підприємств Новомар'ївської ОТГ є важливими загальними припущеннями для успішної реалізації Плану СЕР. Такі можливості до сьогодення є ускладненими, оскільки органи місцевого самоврядування населених пунктів, що увійли до складу громади, раніше не працювали у режимі довгострокового планування та виконання запланованих цілей. Тому варто провести значну інформаційну роботу серед місцевих політичних та бізнесових еліт для належної підтримки стратегічних ініціатив та впровадження проектів.

Деякі проекти з плану реалізації можуть бути більш ефективними при застосуванні конкурсних механізмів – доступ до суспільних благ повинен бути забезпечений за прозорими правилами, передусім для тих сіл, які демонструватимуть більш активну участь мешканців (наприклад, вносять своє співфінансування, безоплатну працю на користь громади, забезпечення утримання об'єктів інфраструктури тощо).

Підвищення спроможності місцевого населення та установ і їх готовність взяти участь та надати підтримку у реалізації Плану є наступним важливим припущенням, що допомагає максимально використати сільськогосподарський, туристичний і підприємницький потенціал сільських територій громади. Участь фермерів, сільськогосподарських підприємств та інших суб'єктів розвитку села є особливо важливою для успіху ініціатив зі створення сільськогосподарських кооперативів.

Основні ризики, пов'язані зі здійсненням програми включають:

- Зниження інвестиційного рейтингу країни і регіону;
- Зменшення обсягів, або скасування субвенції на розвиток інфраструктури об'єднаних територіальних громад;
- Нехтування розвитком сільських територій – низький рівень інвестицій, старіння населення, демографічний спад, міграція;
- Нераціональне використання природних ресурсів, передусім – у аграрному секторі;
- Неможливість встановлення необхідних партнерських відносин та отримання критичної маси зацікавлених сторін в населених пунктах, готових підтримати реалізацію конкретних проектів та стратегії в цілому;

- Відсутність знань та управлінської спроможності у представників органів влади, бізнес-структур та громадських організацій щодо реалізації проектів і та залучення необхідних ресурсів (коштів).

5.4. Рекомендації:

Успіх реалізації та сталості результатів кожного проекту базується на розумному врахуванні інтересів громади і приватних інтересів. Тому, де це можливо, необхідне поєднання фінансування з селищного бюджету і приватних коштів на додаток до підтримки з держбюджету та програм МТД.

Досвід інших регіонів і країн може прискорити реалізацію проектів і сприяти отриманню максимальної віддачі.

Відповідно до передбачених Планом цілей, окремі завдання та ідеї проектів можуть бути додані, або змінені в наступні роки під час процедур моніторингу та актуалізації стратегії.

6. СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ, МОНІТОРИНГУ ТА ОНОВЛЕННЯ ПЛАНУ СЕР

Реалізація завдань Плану СЕР передбачає виконання одночасно багатьох завдань різними структурами виконкому сільської ради за участі багатьох партнерів, що ставить перед керівництвом громади питання раціонального управління цим доволі складним процесом.

Управління процесом реалізації Плану СЕРНовомар'ївської громади проводиться за принципами єдності управління, персональної відповідальності, прозорості та поточної координації дій.

З метою координації дій на технічному рівні реалізації розпорядженням сільського голови створюється постійно діюча Група з управління розвитком (далі – ГУР). До складу ГУР входять відповідальні за виконання завдань стратегічного плану. Очолює ГУР перший заступник сільського голови. Повний склад ГУР та персональна відповідальність за реалізацію завдань стратегічного плану визначається розпорядженням селищного голови. ГУР збирається не рідше одного разу на квартал:

Система управління має два рівні: політичний та технічний.

Політичний рівень забезпечує особисто сільський голова, виконком та рада. На цьому рівні заслуховуються та затверджуються звіти ГУР, пропозиції щодо внесення змін (оновлення) Плану СЕР. Сільська рада приймає рішення щодо внесення змін до Плану на підставі внесення пропозицій сільським головою за результатами роботи цієї групи.

Технічний рівень управління і моніторингу виконує ГУР, яка:

- забезпечує виконання завдань Плану;
- організовує взаємодію підрозділів виконавчих органів сільської ради, органів державної влади, підприємств та установ громади в процесі реалізації стратегічного плану, загальноселищних програм та проектів;
- здійснює моніторинг соціально-економічного стану громади за визначеними показниками;
- аналізує співвідношення основних соціально-економічних показників громади та зовнішнього середовища (області, країни, світу тощо);
- вивчає основні політичні, економічні, фінансові, соціальні, наукові, технологічні і т.д. тенденції, визначає їх впливи на громаду;
- формує пропозиції стратегічних сценаріїв в нових політичних, соціально-економічних умовах зовнішнього середовища;

- аналізує соціально-економічні тенденції найближчих конкурентів у порівнянні з показниками громади, аналізує загрози, які надходять від конкурентів;
- формує пропозиції змін до цілей і завдань, які необхідно вносити до стратегії як відповідь на виявлені нові загрози і можливості;
- здійснює підготовку щорічних звітів про стан реалізації стратегічного плану, надає їх сільському голові та презентує їх на останньому в році черговому пленарному засіданні сільської ради. Повний текст звіту підлягає обов'язковому розміщенню в мережі Інтернет.

Процедура моніторингу: Головний сенс моніторингу полягає у виконанні двох взаємопов'язаних функцій – спостереження (відслідковування) та попередження. Відслідковування проводиться з метою виявлення відповідності наявного стану речей бажаному результату, а спостереження – з метою попередження небажаних наслідків.

Моніторинг Плану СЕР Новомар'ївської громади включає три рівні:

1) *Моніторинг зовнішнього середовища розвитку громади.* Базується на аналізі основних показників, що характеризують ситуацію в державі в цілому та Миколаївській області, які є стратегічно важливими для сільської громади. Підсумки підводяться один раз на рік та доводяться як частина зведеного аналітичного моніторингового звіту.

2) *Моніторинг процесу реалізації* відповідно до наступних показників:

Обсяги фактичних доходів місцевого бюджету на душу населення;

- Обсяги фактичних видатків місцевого бюджету на душу населення
- Середня місячна заробітна плата;
- Чисельність населення, зайнятого у всіх сферах економіки;
- Кількість зареєстрованих безробітних;
- Частка довжини автошляхів з пошкодженим покриттям до загальної довжини автошляхів;
- Середній бал за результатами ЗНО в школах громади;
- Звіт про виконання цієї частини моніторингу готується щорічно, як частина зведеного аналітичного моніторингового звіту.

3) *Моніторинг виконання проектів місцевого розвитку, що складають План реалізації.* Оцінюється стан виконання кожного проекту та ступінь досягнення результатів, передбачених технічним завданням на проект. Щоквартально (10 березня, 10 червня, 10 вересня і 10 грудня) відповідальний відділ направляє відповідальним за моніторинг виконання стратегічного плану нагадування про необхідність надати квартальний моніторинговий звіт. До 15 числа зазначених місяців спеціалісти відділу повинні одержати моніторингові звіти.

На підставі результатів моніторингу, один раз на рік спеціалісти відділу виносять на чергове засідання ГУР проміжний аналіз фінансових потреб, зведений по всіх стратегічних цілях. Затверджений ГУР аналіз фінансових потреб надається до депутатської комісії з питань планування, фінансів, бюджету, соціально-економічного розвитку, промисловості та підприємництва для урахування під час розробки проекту бюджету на наступний рік.

Додатки

Додаток 1.

Оцінка сільського бюджету Новомар'ївської ОТГ на 2020 рік

Доходи

Дохідна частина сільського бюджету Новомар'ївської ОТГ на 2020 рік розроблена на основі норм Податкового і Бюджетного кодексів України та інших законодавчих актів із врахуванням децентралізації та поліпшення умов ведення бізнесу.

При плануванні дохідної частини сільського бюджету на 2020 рік було враховано статистичні показники, які використовуються при розрахунку прогнозних надходжень податків та зборів, очікувані макропоказники економічного і соціального розвитку України на 2020 рік та прогнозні показники на 2021-22 роки, фактичне виконання дохідної частини сільських рад бюджету за результатами 2019 року, очікуваних надходжень, а також запропонованих змін до податкового та бюджетного законодавства.

Визначити на 2020 рік:

- доходи сільського бюджету у сумі 29404066 гривень, у тому числі доходи загального фонду сільського бюджету 29276066 гривень та доходи спеціального фонду сільського бюджету - 128000 гривень;
- видатки сільського бюджету у сумі 29404066 гривень, у тому числі видатки загального фонду сільського бюджету - 28956066 гривень та видатки спеціального фонду сільського бюджету - 448000 гривень;
- оборотний залишок бюджетних коштів сільського бюджету у розмірі 345700 гривень, що становить 1,19 відсотки видатків загального фонду сільського бюджету;
- резервний фонд сільського бюджету у розмірі 100000 гривень, що становить 0,35 відсотків видатків загального фонду сільського бюджету.

Затвердити профіцит загального фонду сільського бюджету в сумі 320000 гривень та дефіцит спеціального фонду сільського бюджету в сумі 320000 гривень, джерелом покриття якого є передача коштів загального фонду до бюджету розвитку спеціального фонду сільського бюджету.

Податки на доходи, податки на прибуток, податки на збільшення ринкової вартості прогнозуються у розмірі – 8109453грн. В структурі доходів сільського бюджету (без урахування міжбюджетних трансфертів) на 2020 рік частка цих податків складає 55,0%.

Податок на майно планується на 2020 рік у сумі 2777553грн, що в структурі

доходів сільського бюджету (без урахування міжбюджетних трансфертів) складає 18,8%.

Єдиний податок в обсягах надходжень сільського бюджету становить 24,7%, та планується на 2020 рік у сумі 3641500грн.

Міжбюджетні трансфери з державного бюджету до сільського бюджету

Міжбюджетні трансфери, що передаються з державного бюджету до бюджету Новомар'ївської сільської ради, і які є складовою дохідної частини сільського бюджету 2019 року, визначені відповідно до Закону України «Про Державний бюджет України на 2019 рік».

Обсяг міжбюджетних трансфертів, що надаються з державного бюджету до бюджету Новомар'ївської сільської ради враховано в сумі 29196,354 тис. грн., у тому числі:

- Дотації з державного бюджету місцевим бюджетам – базова дотація 670400 грн
- Освітня субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам – 12711200 грн
- Медична субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам – 443400 грн
- Дотація з місцевого бюджету на здійснення переданих з державного бюджету видатків з утримання закладів освіти та охорони здоров'я за рахунок відповідної додаткової дотації з державного бюджету – 697900 грн
- Субвенція з інших місцевих бюджетів на здійснення переданих видатків у сфері освіти – 146960 грн.

Видатки бюджету

Обсяг видаткової частини сільського бюджету (з урахуванням субвенцій з державного бюджету) визначено в розмірі 29404066,00грн., у тому числі 28956066,00грн. - видатки загального фонду та 448000,00грн. – видатки спеціального фонду.

Видатки загального фонду бюджету

Найменування головного розпорядника коштів місцевого бюджету/ відповідального виконавця, найменування бюджетної програми згідно з Типовою програмною класифікацією видатків та кредитування місцевих бюджетів	Загальний фонд				
	усього	видатки споживання	з них		видатки розвитку
			оплата праці	комунальні послуги та енергоносії	
4	5	6	7	8	9
Новомар'ївська сільська рада Братського району Миколаївської області	28956066,00	28956066,00	18678300,00	1745880,00	0,00
Організаційне, інформаційно-аналітичне та матеріально-технічне забезпечення діяльності обласної ради, районної ради, районної у місті ради (у разі її створення), міської, селищної, сільської рад	5861257,00	5861257,00	4536383,00	68640,00	0,00
Надання дошкільної освіти	2422047,00	2422047,00	1392849,00	282160,00	0,00
Надання загальної середньої освіти загальноосвітніми навчальними закладами (в т.ч. школою дитячим-садком, інтернатом при школі), спеціалізованими школами, ліцеями, гімназіями, колегіумами	16859339,00	16859339,00	12078620,00	1168500,00	
в т.ч. зараунок освітньої субвенції	12711200,00	12711200,00	10419015,00		
додаткової дотації	697900,00			697900,00	
надання позашкільної освіти позашкільними закладами освіти, заходи із позашкільної роботи з дітьми	500000,00	500000,00	176458,00	35000,00	
інші програми та заходи у сфері освіти	625058,00	625058,00	245596,00		
Інші заходита заклади молодіжної політики	15000,00	15000,00			
Організація та проведення громадських робіт	94073,00	94073,00	78394,00		
інші заходи у сфері соціального захисту і соціального забезпечення	40000,00	40000,00			
забезпечення діяльності палаців і будинків культури, клубів, центрів дозвілля та інших клубних закладів	224280,00	224280,00	170000,00	11580,00	
забезпечення діяльності водопровідно-каналізаційного господарства	10675,00	10675,00			
організація благоустрою населених пунктів	1155087,00	1155087,00			
здійснення заходів з землеустрою	250000,00	250000,00			

заходи із запобігання та ліквідації надзвичайних ситуацій та наслідків стихійного лиха					
резервний фонд	100000,00	100000,00			
субвенції з місцевого бюджету на здійснення переданих витрат у сфері охорони здоров'я за рахунок коштів медичної субвенції	443400,00	443400,00			
Інші субвенції з місцевого бюджету	355850,00	355850,00	0,00	0,00	0,00
Всього	28956066,00	28956066,00	18678300,00	1745880,00	0,00

Видатки спеціального фонду бюджету

Найменування головного розпорядника коштів місцевого бюджету/ відповідального виконавця, найменування бюджетної програми згідно з Типовою програмною класифікацією витрат та кредитування місцевих бюджетів	Спеціальний фонд				
	усього	видатки споживання	з них		видатки розвитку
			оплата праці	комунальні послуги та енергоносії	
4	5	6	7	8	9
Організаційне, інформаційно-аналітичне та матеріально-технічне забезпечення діяльності обласної ради, районної ради, районної у місті ради (у разі її створення), міської, селищної, сільської рад	260000,00	0,00	0,00	0,00	260000,00
Надання дошкільної освіти	128000,00	128000,00	0,00	0,00	0,00
заходи із запобігання та ліквідації надзвичайних ситуацій та наслідків стихійного лиха	60000,00				60000,00
Всього	448000,00	128000,00	0,00	0,00	320000,00

Додаток 2
Перелік показників соціально-економічного розвитку
Новомар'ївської об'єднаної територіальної громади 2020-2022 роки

№	Найменування показника	Одиниця виміру	2020	2021	2022
1	Кількість дітей віком до 16 років	Осіб	593	604	581
2	Кількість підприємств малого та середнього бізнесу розташованих на території ОТГ	Одиниць	5	5	5
3	Доходи загального фонду бюджету об'єднаної територіальної громади без трансфертів на 1 особу	Грн.	11920	12279	13240
4	Об'єкти надходжень до бюджету об'єднаної територіальної громади від сплати податку на доходи фізичних осіб на 1 особу	Грн.	3609	3700	3900
5	Охоплення дітей дошкільними навчальними закладами	%	100	100	100
6	Частка дітей охоплених позашкільною освітою у загальній кількості дітей шкільного віку	%	20	22	25
7	Частка домогосподарств забезпечених централізованим водопостачанням у загальній кількості домогосподарств об'єднаної територіальної громади	%	50	60	70
8	Частка населених пунктів у яких впроваджено роздільне збирання твердих побутових відходів, у загальній кількості населених пунктів об'єднаної територіальної громади	%	0	1	1
9	Кількість проектів регіонального розвитку, що реалізується на території об'єднаної територіальної громади у тому числі за рахунок коштів державного фонду	одиниць	0	1	1
10	Частка відремонтованих	%	30	40	50

№	Найменування показника	Одиниця виміру	2020	2021	2022
	доріг комунальної власності				
11	Природний приріст (скорочення) населення	осіб	+12	+15	+15
12	Частка домогосподарств, що мають доступ до мережі Інтернет у загальній кількості домогосподарств об'єднаної територіальної громади	%	65	80	94
13	Кількість розроблених бізнес-планів та інвестиційних пропозицій органами місцевого самоврядування	одиниць	0	1	1
14	Кількість міжнародних проектів технічної допомоги, що реалізована на території Громади	одиниць	0	0	1
15	Кількість створених місць масового відпочинку	одиниць	2	1	1

Додаток 3.

Індикативні прогностні показники Новомар'ївської ОТГ на 2021-2022 рр.

ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ ЕКОНОМІЧНОГО І СОЦІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ

Показники	Одиниця виміру	2021 рік прогноз	2022 рік прогноз
Обсяг реалізованої промислової продукції, у % до попереднього року	%	-	-
Індекс обсягу сільськогосподарського виробництва, у % до попереднього року	%	103.2	104
Фонд оплати праці робітників і службовців, працівників сільського господарства, малих підприємств (без військовослужбовців)	млн. грн.	66645.4	70444.2
Середньомісячна заробітна плата одного штатного працівника	грн.	9353	9886
Обсяг обороту роздрібної торгівлі, у % до попереднього року	%	90	92

ІНДИКАТИВНІ ПРОГНОЗНІ ПОКАЗНИКИ БЮДЖЕТУ НА 2021-2022 РОКИ

Назва показника	2021 рік	2022 рік
	тис. грн.	
Доходи:	30563.6	33167.7
у тому числі:		
Податки і збори	16696.7	18234.7
- податок на доходи фізичних осіб	8612.2	9390.6
Власні надходження бюджетних установ	134.4	142.2
Міжбюджетні трансферти з державного та обласного бюджету	13728.1	14785.2
Видатки	30563.6	33167.7
із них:		
- державне управління	6193.4	6688.6
- освіта	22259.2	23930.1
- охорона здоров'я		
- соціальний захист населення	59.4	69.8
- культура і мистецтво	315.8	340.4
- фізична культура і спорт		
- міжбюджетні трансферти районному бюджету	391.4	450.1
- інші	1344.4	1688.7

Додаток 4.
Завдання та технічні завдання (ідеї) до Стратегії розвитку Новомар'ївської ОТГ

1. Економічне зростання населених пунктів громади (розвиток аграрно-промислової та туристичної сфер)

1.1. Розвиток агропромислового комплексу (підвищення продуктивності аграрного сектору та освоєння нових технологій)

Завдання Плану соціально- економічного розвитку	ЗаходиПлану соціально- економічного розвитку	Виконавець	Строк виконання	Обсяг фінансування, тис.грн	Джерела фінансува ння	Показники виконання
1.1.1. Сприяння розвитку виробництв із виращування нових культур за сучасними технологіями та переробки продукції	створення нових та розвиток існуючих виробництв: борошномельно- круп'яного, хлібопекарського та інших видів діяльності	Сільська рада	2020-2022	1500	місцевий бюджет, інші джерела, не заборонені чинним законодавс твом	
1.1.1. Сприяння розвитку виробництв із виращування	розвиток існуючих виробництв з переробки олійних культур	Сільська рада	2021-2022	800	місцевий бюджет, інші джерела, не	

нових культур за сучасними технологіями та переробки продукції					заборонені чинним законодавством	
1.1.1. Сприяння розвитку виробництв із вирощування нових культур за сучасними технологіями та переробки продукції	Проведення інформаційних кампаній по ознайомленню підприємців з новими технологіями виробництва сільськогосподарської продукції	Сільська рада	2020-2022	0	-	
1.1.2. Підтримка громадських ініціатив з розвитку підприємництва (кооперативний рух)	Створення сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів (бджільництво, вирощування ягідних культур)	Сільська рада	2022	50	місцевий бюджет, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	
1.1.2. Підтримка громадських ініціатив з розвитку підприємництва	Проведення тренінгів і інформаційних кампаній для членів кооперативів	Сільська рада	2022	0	-	

ва (кооперативни й рух)						
-------------------------------	--	--	--	--	--	--

1. Економічне зростання населених пунктів громади (розвиток аграрно-промислової та туристичної сфер)

1.2. Створення умов для залучення інвестицій та розвитку підприємництва

Завдання Плану соціально- економічного розвитку	ЗаходиПлану соціально- економічного розвитку	Виконавець	Строк виконання	Обсяг фінансування, тис.грн	Джерела фінансува ння	Показники виконання
1.2.1.Підвище ння інформованос ті малого та середнього підприємницт ва щодо регуляторної діяльності ОМС	Проведення консультацій з бізнесом щодо забезпечення ефективної реалізації державної регуляторної політики	Сільська рада	2020-2022р	0	-	
1.2.1.Підвище ння інформованос ті малого та середнього підприємницт ва щодо регуляторної діяльності ОМС	усунення перешкод та дерегуляція підприємницької діяльності.	Сільська рада	2020-2022	0	-	

1.2.2.Детінізація робочої сили	Проведення інформаційних кампаній з представниками бізнесу та підприємцями щодо легального працевлаштування робітників	Сільська рада	2020-2022	0		
1.2.2.Детінізація робочої сили	Запровадження у штаті сільської ради інспектора з праці	Сільська рада	2022	125	місцевий бюджет	
1.2.3. Популяризація інвестиційних можливостей громади	Проведення інвентаризації земель та природних ресурсів громади	Сільська рада	2020-2022	2000	місцевий бюджет, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	
1.2.3. Популяризація інвестиційних можливостей громади	Виготовлення та розповсюдження рекламних матеріалів про інвестиційні	Сільська рада	2020-2022	5	місцевий бюджет, інші джерела, не заборонені	

	можливості громади				чинним законодавством	
1.2.3. Популяризація інвестиційних можливостей громади	Участь у виставках та інших заходах з метою популяризації інвестиційних можливостей громади	Сільська рада	2020-2022	5	місцевий бюджет, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	
1.2.3. Популяризація інвестиційних можливостей громади	активізація інноваційної діяльності підприємств	Сільська рада	2020-2022	10	місцевий бюджет, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	

1. Економічне зростання населених пунктів громади (розвиток аграрно-промислової та туристичної сфер)

1.3. Підвищення туристичного потенціалу громади (розробка нових туристичних продуктів)

Завдання Плану соціально- економічного розвитку	ЗаходиПлану соціально- економічного розвитку	Виконавець	Строк виконання	Обсяг фінансування, тис.грн	Джерела фінансува ння	Показники виконання
1.3.1. Створення сучасних туристичних продуктів, що враховують місцеві особливості	Розробка маршрутів «вихідного дня» та їх промоція серед мешканців області	Сільська рада	2020	15	місцевий бюджет, інші джерела, не заборонені чинним законодавс твом	
1.3.1. Створення сучасних туристичних продуктів, що враховують місцеві особливості	Створення умов для розвитку малого бізнесу сфери відпочинку на природі (альтанти, рибальство, прокат обладнання тощо)	Сільська рада	2020-2022	200	місцевий бюджет, інші джерела, не заборонені чинним законодавс твом	
1.3.1.	Створення умов	Сільська рада	2020-2022	150	місцевий	

Створення сучасних туристичних продуктів, що враховують місцеві особливості	для розвитку баз «зеленого туризму»				бюджет, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	
1.3.2. Брендуння території ОТГ як культурно-історичного центру та її популяризація в межах області та України	Виготовлення буклетів та їх розповсюдження на туристичних заходах	Сільська рада	2020-2022	8	місцевий бюджет, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	
1.3.2. Брендуння території ОТГ як культурно-історичного центру та її популяризація в межах області та України	Встановлення стел та інформаційних вказівників щодо місцевих природних пам'яток та визначних місць	Сільська рада	2020-2022	10	місцевий бюджет, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	
1.3.2. Брендуння території ОТГ як культурно-	Облаштування пам'ятних місць та ремонт місцевого музею	Сільська рада	2020-2022	250	місцевий бюджет, інші джерела,	

історичного центру та її популярність в межах області та України					не заборонені чинним законодавс твом	
--	--	--	--	--	--	--

2. Створення комфортних умов для життя на території громади

2.1. Збереження навколишнього природного середовища, розвиток «зеленої» енергетики та запровадження енергоефективних технологій

Завдання Плану соціально- економічного розвитку	ЗаходиПлану соціально- економічного розвитку	Виконавець	Строк виконання	Обсяг фінансування, тис.грн	Джерела фінансува ння	Показники виконання
2.1.1. Підвищення екологічної культури та рівня екологічної свідомості населення	Проведення інформаційних кампаній щодо роздільного збору сміття та недопущення екологічного забруднення території громади	Сільська рада	2020-2022	7	місцевий бюджет, інші джерела, не заборонені чинним законодавс твом	
2.1.1. Підвищення екологічної культури та рівня екологічної свідомості населення	Проведення інформаційно- роз'яснювальних кампаній щодо необхідності енергозбереження у школах, дитсадках, установах тощо	Сільська рада	2020-2022	5	місцевий бюджет, інші джерела, не заборонені чинним законодавс твом	

2.1.2. Поліпшення управління енергетичним и ресурсами та розвиток альтернативної енергетики, в тому числі й через створення підприємств з генерації відновлюваних джерел енергії	Вивчення можливості щодо залучення інвестицій для будівництва сонячної електростанції	Сільська рада	2020	5	місцевий бюджет, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	
2.1.2. Поліпшення управління енергетичним и ресурсами та розвиток альтернативної енергетики, в тому числі й через створення підприємств з генерації відновлюваних джерел енергії	Вивчення можливості щодо залучення інвестицій для будівництва вітряної електростанції	Сільська рада	2020	5	місцевий бюджет, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	

х джерел енергії						
2.1.3. забезпечення впровадження енергоефективних та енергозберігаючих технологій в усіх галузях економіки та установах бюджетної сфери	Проведення енергоаудиту та оцінка енергоспоживання комунальних закладів в громаді	Сільська рада	2020	60	місцевий бюджет, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	
2.1.3. забезпечення впровадження енергоефективних та енергозберігаючих технологій в усіх галузях економіки та установах бюджетної сфери	Ремонт комунальних будівель з використанням сучасних енергоефективних матеріалів та технологій	Сільська рада	2020-2022	4500	місцевий бюджет, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	
2.1.3. забезпечення	Поточний ремонт внутрішніх	Сільська рада	2021	120	місцевий бюджет,	

впровадження енергоефективних та енергозберігаючих технологій в усіх галузях економіки та установах бюджетної сфери	кабінетів адмінприміщення Кам'яно-Костуватського старостинського округу				інші джерела, не заборонені чинним законодавством	
2.1.3. забезпечення впровадження енергоефективних та енергозберігаючих технологій в усіх галузях економіки та установах бюджетної сфери	Заміна вікон та дверей адмінприміщення Кам'яно-Костуватського старостинського округу	Сільська рада	2021	20	місцевий бюджет, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	
2.1.4. Проведення реконструкції систем опалення комунальних	Придбання та встановлення опалювального обладнання для заміщення традиційних	Сільська рада	2020-2022	350	місцевий бюджет, інші джерела, не заборонені	

будівель громади з врахуванням сучасних енергоефектив них технологій	видів палива альтернативними видами палива				чинним законодавс твом	
2.1.4. Проведення реконструкції комунальних будівель громади з врахуванням сучасних енергоефектив них технологій	Сприяння створенню потужностей з вироблення з відходів сільського господарства альтернативних видів палива	Сільська рада	2020-2022	500	місцевий бюджет, інші джерела, не заборонені чинним законодавс твом	

2. Створення комфортних умов для життя на території громади

2.2. Розвиток комунальної інфраструктури на території ОТГ

Завдання Плану соціально- економічного розвитку	ЗаходиПлану соціально- економічного розвитку	Виконавець	Строк виконання	Обсяг фінансування, тис.грн	Джерела фінансува ння	Показники виконання
2.2.1.Розвиток інфраструктур и водопостачанн я та водовідведенн я	Розвиток вуличної мережі водопостачання	Сільська рада	2021-2022	2500	місцевий бюджет, інші джерела, не заборонені чинним законодавс твом	
2.2.1.Розвиток інфраструктур и водопостачанн я та водовідведенн я	Заміна застарілого обладнання для зменшення енерговитрат	Сільська рада	2022	300	місцевий бюджет, інші джерела, не заборонені чинним законодавс твом	
2.2.1.Розвиток інфраструктур	Встановлення нового	Сільська рада	2021-2022	700	місцевий бюджет,	

и водопостачання та водовідведення	обладнання для покращення якості питної води (станція доочистки)				інші джерела, не заборонені чинним законодавством	
2.2.1.Розвиток інфраструктури водопостачання та водовідведення	покращення технічного стану об'єктів водовідведення, розширення мережі водовідведення	Сільська рада	2021-2022	170	місцевий бюджет, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	
2.2.1.Розвиток інфраструктури водопостачання та водовідведення	придбання матеріалів та ремонт криниць загального користування	Сільська рада	2020-2022	100	місцевий бюджет, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	
2.2.2. Розвиток системи управління відходами	ліквідація несанкціонованих звалищ сміття	Сільська рада	2020-2022	100	місцевий бюджет, інші джерела, не	

					заборонені чинним законодавством	
2.2.2. Розвиток системи управління відходами	паспортизація сміттєзвалищ	Сільська рада	2022	700	місцевий бюджет, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	
2.2.3. Розвиток, відновлення та утримання вуличного освітлення населених пунктів громади	проведення робіт з освітлення вулиць сіл Новомар'ївської сільської ради (Обухівка, Новома р'ївка, Миролюбівка, Юріївка, Лісове ,Костувате, Велика Петрівка, Кам'яно - Костувате, Прищепівка, П'ятихатки, Кам'янопіль)	Сільська рада	2020-2022	300	місцевий бюджет, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	
2.2.3. Розвиток, відновлення та	Технічне обслуговування	Сільська рада	2020-2022	100	місцевий бюджет,	

утримання вуличного освітлення населених пунктів громади	існуючих мереж вуличного освітлення				інші джерела, не заборонені чинним законодавством	
2.2.3.Розвиток, відновлення та утримання вуличного освітлення населених пунктів громади	Оплата електроенергії за освітлення вулиць	Сільська рада	2020-2022	360	місцевий бюджет	

2. Створення комфортних умов для життя на території громади

2.3. Комплексний розвиток населених пунктів громади

Завдання Плану соціально- економічного розвитку	Заходи Плану соціально- економічного розвитку	Виконавець	Строк виконання	Обсяг фінансування, тис.грн	Джерела фінансува ння	Показники виконання
2.3.1. Поліпшення транспортної доступності та сполученості між населеними пунктами громади, покращення стану комунальних доріг	розвиток транспортної інфраструктури (запуск автобусного сполучення між населеними пунктами громади)	Сільська рада	2022	1500	місцевий бюджет, інші джерела, не заборонені чинним законодавс твом	
2.3.1. Поліпшення транспортної доступності та сполученості між населеними	проведення капітального та поточних ремонтів доріг загального користування, що перебувають у	Сільська рада	2020-2022	3000	місцевий бюджет, інші джерела, не заборонені чинним	

пунктами громади, покращення стану комунальних доріг	комунальній власності громади				законодавс твом	
2.3.1. Поліпшення транспортної доступності та сполученості між населеними пунктами громади, покращення стану комунальних доріг	ремонт автозупинок та їх повна заміна (за необхідності)	Сільська рада	2021-2022	90	місцевий бюджет, інші джерела, не заборонені чинним законодавс твом	
2.3.2. Розробка містобудівної документації населених пунктів громади	Розробка містобудівної документації, необхідної для розвитку громади	Сільська рада	2020-2022	2300	місцевий бюджет	
2.3.3. Благоустрій територій населених пунктів громади	благоустрій кладовищ (встановлення огорожі) в с.Костувате,	Сільська рада	2020-2022	300	місцевий бюджет, інші джерела, не	

	с.Петрівка-I, с. Новомар'ївка, с. Обухівка)				заборонені чинним законодавс твом	
2.3.3.Благоуст рій територій населених пунктів громади	озеленення території населених пунктів, установ організацій комунальної власності	Сільська рада	2020-2022	200	місцевий бюджет, інші джерела, не заборонені чинним законодавс твом	
2.3.3.Благоуст рій територій населених пунктів громади	Скошування трави по вулицях та проведення заходів з фітосанітарногок онтролю рослин- алергенів	Сільська рада	2020-2022	120	місцевий бюджет	

2. Створення комфортних умов для життя на території громади

2.4. Підвищення рівня безпеки населення

Завдання Плану соціально- економічного розвитку	ЗаходиПлану соціально- економічного розвитку	Виконавець	Строк виконання	Обсяг фінансування, тис.грн	Джерела фінансува ння	Показники виконання
2.4.1. Встановлення системи відеоспостере ження в населених пунктах громади (в'їзди, виїзди, точки збору населення)	Виготовлення проектної документації на систему відеоспостережен ня	Сільська рада	2022	15	місцевий бюджет, інші джерела, не заборонені чинним законодавс твом	
2.4.1. Встановлення системи відеоспостере ження в населених пунктах громади (в'їзди, виїзди,	закупівля та встановлення обладнання для відеоспостережен ня	Сільська рада	2022	150	місцевий бюджет, інші джерела, не заборонені чинним законодавс твом	

точки збору населення)						
2.4.2. Створення багатофункціонального центру безпеки	експлуатаційно-технічне обслуговування апаратури і технічних засобів системи централізованого оповіщення та поповнення матеріального резерву	Сільська рада	2020-2022	510	місцевий бюджет	
2.4.2. Створення багатофункціонального центру безпеки	Облаштування приміщення для дільничного інспектора	Сільська рада	2020	5	місцевий бюджет, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	
2.4.2. Створення багатофункціонального центру безпеки	Придбання спецавтомобіля для МПО	Сільська рада	2021	1500	інфраструктурна субвенція	

2. Створення комфортних умов для життя на території громади

2.5. Забезпечення прозорості системи управління територією

Завдання Плану соціально- економічного розвитку	ЗаходиПлану соціально- економічного розвитку	Виконавець	Строк виконання	Обсяг фінансування, тис.грн	Джерела фінансува ння	Показники виконання
2.5.1. Створення Центру надання адміністратив них послуг для населення та бізнесу	співфінансування закупівлі меблів та обладнання ЦНАП	Сільська рада	2021	410	місце вий бюджет, інші джерела, не заборонені чинним законодавс твом	
2.5.1. Створення Центру надання адміністратив них послуг для населення та бізнесу	Поточний ремонт покрівлі приміщення ЦНАП	Сільська рада	2020	184	місцевий бюджет, інші джерела, не заборонені чинним законодавс	

					ТВОМ	
2.5.1. Створення Центру надання адміністратив них послуг для населення та бізнесу	Утеплення та ремонт фасаду ЦНАП	Сільська рада	2020	200	місцевий бюджет, інші джерела, не заборонені чинним законодавс твом	
2.5.1. Створення Центру надання адміністратив них послуг для населення та бізнесу	Поточний ремонт внутрішніх приміщень ЦНАП	Сільська рада	2020	200	місцевий бюджет, інші джерела, не заборонені чинним законодавс твом	
2.5.1. Створення Центру надання адміністратив них послуг для населення та бізнесу	Заміна вікон та дверей ЦНАП	Сільська рада	2020	50	місцевий бюджет, інші джерела, не заборонені чинним законодавс твом	
2.5.1. Створення	Ремонт опалення ЦНАП	Сільська рада	2020	190	місцевий бюджет,	

Центру надання адміністративних послуг для населення та бізнесу					інші джерела, не заборонені чинним законодавством	
2.5.1. Створення Центру надання адміністративних послуг для населення та бізнесу	Облаштування внутрішніх санвузлів ЦНАП	Сільська рада	2020	50	місцевий бюджет, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	
2.5.2. Підвищення ефективності системи управління громадою, в тому числі й публічними фінансами	Запровадження електронної системи «Відкритий бюджет»	Сільська рада	2020	0	-	
2.5.2. Підвищення ефективності системи управління	Запровадження електронної системи «Відкриті бюджети шкіл»	Сільська рада	2020	0	-	

громадою, в тому числі й публічними фінансами						
2.5.2. Підвищення ефективності системи управління громадою, в тому числі й публічними фінансами	Проведення громадських слухань з питань формування та виконання місцевого бюджету	Сільська рада	2020-2022	0	-	
2.5.2. Підвищення ефективності системи управління громадою, в тому числі й публічними фінансами	Запровадження системи електронного документообігу в органах управління громадою	Сільська рада	2020-2022	160	місцевий бюджет	
2.5.2. Підвищення ефективності системи управління громадою, в тому числі й публічними	Пошук грантових програм, донорських коштів, фінансових ліній, спрямованих на розвиток громади	Сільська рада	2020-2022	0	-	

фінансами						
2.5.2. Підвищення ефективності системи управління громадою, в тому числі й публічними фінансами	Забезпечення застосування громадського моніторингу як інструменту контролю діяльності місцевої влади	Сільська рада	2021-2022	0	-	

3. Розвиток освітнього, культурного середовища, забезпечення здорового способу життя та соціальної захищеності

3.1. Формування доступної та якісної освітньої системи, що відповідає вимогам громади суспільства

Завдання Плану соціально- економічного розвитку	ЗаходиПлану соціально- економічного розвитку	Виконавець	Строк виконання	Обсяг фінансування, тис.грн	Джерела фінансува ння	Показники виконання
3.1.1.Забезпечення якості та кращих умов ведення навчально-виховного процесу	ремонт дошкільного навчального закладу «Джерельце» (поточний ремонт та технічне обслуговування електричного	Сільська рада	2021	80	місцевий бюджет, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	

	устаткування будівлі)					
3.1.1.Забезпечення якості та кращих умов ведення навчально-виховного процесу	Поточний ремонт і утеплення фасаду Обухівського ДНЗ	Сільська рада	2021	300	місцевий бюджет, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	
3.1.1.Забезпечення якості та кращих умов ведення навчально-виховного процесу	Облаштування території Обухівського ДНЗ	Сільська рада	2021	50	місцевий бюджет, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	
3.1.1.Забезпечення якості та кращих умов ведення навчально-виховного процесу	Поточний ремонт підлоги Обухівського ДНЗ	Сільська рада	2021	120	місцевий бюджет, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	
3.1.1.Забезпеч	Поточний ремонт	Сільська рада	2022	180	місцевий	

ення якості та кращих умов ведення навчально-виховного процесу	даху Миролубівського ЗДО				бюджет, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	
3.1.1.Забезпечення якості та кращих умов ведення навчально-виховного процесу	Поточний ремонт фасаду Миролубівського ЗДО	Сільська рада	2022	300	місцевий бюджет, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	
3.1.1.Забезпечення якості та кращих умов ведення навчально-виховного процесу	Поточний ремонт підлоги їдальні Миролубівського ЗДО	Сільська рада	2022	120	місцевий бюджет, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	
3.1.1.Забезпечення якості та кращих умов ведення	Поточний ремонт приміщення кухні та їдальні Миролубівського	Сільська рада	2022	150	місцевий бюджет, інші джерела,	

навчально-виховного процесу	ЗДО				не заборонені чинним законодавством	
3.1.1.Забезпечення якості та кращих умов ведення навчально-виховного процесу	поточні ремонти загальноосвітніх навчальних закладів	Сільська рада	2020-2022	2000	місцевий бюджет, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	
3.1.1.Забезпечення якості та кращих умов ведення навчально-виховного процесу	покращення матеріально-технічної бази навчальних закладів, дитячого табору відпочинку «Лісова казка»	Сільська рада	2020-2022	600	місцевий бюджет, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	
3.1.1.Забезпечення якості та кращих умов ведення навчально-виховного процесу	розвиток мережі дошкільних навчальних закладів (груп), організації різних форм охоплення дітей дошкільною	Сільська рада	2020-2022	300	місцевий бюджет, інші джерела, не заборонені чинним	

	освітою				законодавс твом	
3.1.1.Забезпечення якості та кращих умов ведення навчально-виховного процесу	Виділення коштів на харчування учнів шкіл	Сільська рада	2020-2022	2100	місцевий бюджет, інші джерела, не заборонені чинним законодавс твом	
3.1.1.Забезпечення якості та кращих умов ведення навчально-виховного процесу	проведення поточного ремонту даху Кам'яно-Костуватського закладу освіти I-II ступенів	Сільська рада	2022	230	місцевий бюджет, інші джерела, не заборонені чинним законодавс твом	
3.1.1.Забезпечення якості та кращих умов ведення навчально-виховного процесу	Поточний ремонт внутрішніх кабінетів Новомар'ївського ЗЗСО	Сільська рада	2020-2022	1000	місцевий бюджет, інші джерела, не заборонені чинним законодавс твом	

3.1.1.Забезпечення якості та кращих умов ведення навчально-виховного процесу	Придбання меблів для Новомар'ївського ОНЗЗСО, Кам'яно-Костуватського, Костуватського, Миrolюбівського ЗЗСО	Сільська рада	2020-2022	1000	місцевий бюджет, субвенція державного бюджету, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	
3.1.1.Забезпечення якості та кращих умов ведення навчально-виховного процесу	Придбання холодильного та морозильного обладнання для закладів дошкільної та шкільної освіти	Сільська рада	2020-2022	50	місцевий бюджет, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	
3.1.1.Забезпечення якості та кращих умов ведення навчально-виховного процесу	Придбання обладнання та проведення протипожежних заходів для ЗДО та ЗЗСО	Сільська рада	2020-2022	500	місцевий бюджет, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	

3.1.1.Забезпечення якості та кращих умов ведення навчально-виховного процесу	Поточний ремонт даху Костуватського ДНЗ	Сільська рада	2022	80	місцевий бюджет, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	
3.1.1.Забезпечення якості та кращих умов ведення навчально-виховного процесу	Поточний ремонт фасаду Костуватського ДНЗ	Сільська рада	2022	50	місцевий бюджет, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	
3.1.1.Забезпечення якості та кращих умов ведення навчально-виховного процесу	Встановлення огорожі Костуватського ЗЗСО	Сільська рада	2022	80	місцевий бюджет, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	
3.1.1.Забезпечення якості та кращих умов	Переобладнання приміщення майстерні	Сільська рада	2022	350	місцевий бюджет, інші	

ведення навчально-виховного процесу	Миролубівського ЗЗСО в приміщення їдальні				джерела, не заборонені чинним законодавством	
3.1.1.Забезпечення якості та кращих умов ведення навчально-виховного процесу	Облаштування прилеглої території Миролубівського ЗЗСО	Сільська рада	2022	190	місцевий бюджет, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	
3.1.1.Забезпечення якості та кращих умов ведення навчально-виховного процесу	Встановлення паркану Миролубівського ЗЗСО	Сільська рада	2022	350	місцевий бюджет, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	
3.1.1.Забезпечення якості та кращих умов ведення навчально-виховного процесу	Придбання та встановлення обладнання харчоблоків для закладів ЗЗСО, ЗДО та КЗ	Сільська рада	2020-2022	2000	місцевий бюджет, інші джерела, не заборонені	

процесу	«Позаміський дитячий заклад оздоровлення та відпочинку «Лісова казка»				чинним законодавством	
3.1.1.Забезпечення якості та кращих умов ведення навчально-виховного процесу	Облаштування басейна для забору води Кам'яно-Костуватського ЗДО	Сільська рада	2022	5	місцевий бюджет, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	
3.1.1.Забезпечення якості та кращих умов ведення навчально-виховного процесу	Поточний ремонт складських приміщень Кам'яно-Костуватського ЗДО	Сільська рада	2021	15	місцевий бюджет, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	
3.1.1.Забезпечення якості та кращих умов ведення навчально-виховного	Поточний ремонт покрівлі Кам'яно-Костуватського ЗЗСО	Сільська рада	2022	160	місцевий бюджет, інші джерела, не заборонені	

процесу					чинним законодавством	
3.1.1.Забезпечення якості та кращих умов ведення навчально-виховного процесу	Заміна вікон та дверей Кам'яно-Костуватського ЗЗСО	Сільська рада	2021	30	місцевий бюджет, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	
3.1.1.Забезпечення якості та кращих умов ведення навчально-виховного процесу	Поточний ремонт будиночків для проживання дітей під час оздоровчої кампанії в таборі «Лісова казка»	Сільська рада	2021	350	місцевий бюджет, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	
3.1.1.Забезпечення якості та кращих умов ведення навчально-виховного процесу	Облаштування зони відпочинку в таборі «Лісова казка»	Сільська рада	2020-2022	50	місцевий бюджет, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	

					ТВОМ	
3.1.1.Забезпечення якості та кращих умов ведення навчально-виховного процесу	Облаштування спортивного містечка на території табору «Лісова казка»	Сільська рада	2020-2022	50	місцевий бюджет, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	
3.1.1.Забезпечення якості та кращих умов ведення навчально-виховного процесу	Придбання спортивного майданчика для міні-футбола зі штучним покриттям для табору «Лісова казка»	Сільська рада	2021	1500	місцевий бюджет, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	
3.1.2.Оптимізація мережі навчальних закладів	Проведення інформаційних кампаній з мешканцями громади щодо необхідності проведення оптимізації освітньої мережі	Сільська рада	2021	0	-	
3.1.2.Оптимізація мережі	Проведення заходів з	Сільська рада	2021	0	-	

навчальних закладів	оптимізації освітньої мережі					
------------------------	---------------------------------	--	--	--	--	--

3. Розвиток освітнього, культурного середовища, забезпечення здорового способу життя та соціальної захищеності

3.2. Забезпечення належного рівня охорони здоров'я мешканців громади

Завдання Плану соціально- економічного розвитку	Заходи Плану соціально- економічного розвитку	Виконавець	Строк виконання	Обсяг фінансування, тис.грн	Джерела фінансува ння	Показники виконання
3.2.1.Забезпечення доступної та якісної первинної та невідкладної медичної допомоги мешканцям територіальної громади	забезпечення сільської лікарняної амбулаторії загальної практики сімейної медицини, ФАПів необхідними медикаментами, телемедичним обладнанням для надання невідкладної допомоги	Сільська рада	2021-2022	30	місцевий бюджет	
3.2.1.Забезпечення доступної та якісної	проведення обстеження населення з метою виявлення	Сільська рада	2020-2022	0	-	

первинної та невідкладної медичної допомоги мешканцям територіальної громади	та профілактики захворювань					
3.2.1.Забезпечення доступної та якісної первинної та невідкладної медичної допомоги мешканцям територіальної громади	Надання субвенції Братській центральній районній лікарні на придбання ліків для надання невідкладної допомоги населенню	Сільська рада	2020-2022	20	державний бюджет	
3.2.1.Забезпечення доступної та якісної первинної та невідкладної медичної допомоги мешканцям територіальної громади	Надання субвенції Братській центральній районній лікарні на закупку вакцини та оплату донорства.	Сільська рада	2020-2022	25	державний бюджет	
3.2.2.	Розробка	Сільська рада	2021-2022	100	місцевий	

Створення умов для залучення лікарів	програми підтримки лікарів та медичного персоналу на селі за рахунок місцевого бюджету (доплати, пільги тощо)				бюджет	
--------------------------------------	---	--	--	--	--------	--

3. Розвиток освітнього, культурного середовища, забезпечення здорового способу життя та соціальної захищеності

3.3. Покращення якості та ефективності соціальних послуг

Завдання Плану соціально- економічного розвитку	ЗаходиПлану соціально- економічного розвитку	Виконавець	Строк виконання	Обсяг фінансування, тис.грн	Джерела фінансува ння	Показники виконання
3.3.1.Підтримк а найуразливіш их верств населення	продовження роботи з поновлення реєстрів для постановки на квартирний облік дітей-сиріт та дітей під опікою	Сільська рада	2020-2022	0	-	
3.3.1.Підтримк а найуразливіш их верств населення	проведення інформаційно- просвітницьких програм, акцій та інших заходів для підвищення престижу сім'ї, посилення орієнтації на шлюб та	Сільська рада	2020-2022	0	-	

	відповідальне батьківство					
3.3.1.Підтримка найуразливіших верств населення	Забезпечення соціального супроводу різних категорій сімей, прийомних сімей	Сільська рада, Братський районний центр СССДМ (договір про співпрацю)	2020-2022	120	місцевий бюджет	
3.3.1.Підтримка найуразливіших верств населення	Придбання подарунків дітям із сімей, які перебувають в складних життєвих обставинах до свят	Сільська рада	2020-2022	2	місцевий бюджет, інші джерела, не заборонені чинним законодавс твом	
3.3.2.Удоскона лення системи надання соціальних послуг	соціальний супровід сімей, що опинились в складних життєвих обставинах	Сільська рада, Братський районний центр СССДМ (договір про співпрацю)	2020-2022	20	місцевий бюджет	
3.3.2.Удоскона лення системи надання соціальних послуг	здійснення додаткових заходів щодо соціального захисту осіб, які переселилися з тимчасово	Сільська рада	2020-2022	50	місцевий бюджет, інші джерела, не заборонені чинним	

	окупованої території України та районів проведення антитерористичної операції				законодавством	
3.3.2.Удосконалення системи надання соціальних послуг	здійснення додаткових заходів щодо соціального захисту сімей військовослужбовців, які загинули під час проведення антитерористичної операції, військовослужбовців та працівників правоохоронних органів, які брали участь у проведенні антитерористичної операції	Сільська рада	2020-2022	50	місцевий бюджет	
3.3.2.Удосконалення системи надання соціальних послуг	Виділення коштів з бюджету Новомар'ївської сільської ради	Сільська рада	2020-2022	210	місцевий бюджет	

	для оплати громадських робіт спільно з Братським центром зайнятості					
3.3.3. Забезпечення безперешкодним доступом до об'єктів соціальної інфраструктури і людей з особливими потребами	облаштування об'єктів соціальної інфраструктури безперешкодним доступом для осіб з особливими потребами	Сільська рада	2020-2022	15	місцевий бюджет, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	

3. Розвиток освітнього, культурного середовища, забезпечення здорового способу життя та соціальної захищеності

3.4. Підвищення освітнього, духовного, спортивного та культурного рівня населення громади

Завдання Плану соціально- економічного розвитку	ЗаходиПлану соціально- економічного розвитку	Виконавець	Строк виконання	Обсяг фінансування, тис.грн	Джерела фінансува ння	Показники виконання
3.4.1. Покращення матеріально- технічної бази закладів культури.	Поточний ремонт покрівлі Новомар'ївського будинку культури	Сільська рада	2021	740	місцевий бюджет, інші джерела, не заборонені чинним законодавс твом	
3.4.1. Покращення матеріально- технічної бази закладів культури.	Заміна вікон та вхідних дверей Новомар'ївського БК	Сільська рада	2021	60	місцевий бюджет, інші джерела, не заборонені чинним законодавс твом	
3.4.1.	Ремонт та	Сільська рада	2021	700	місцевий	

Покращення матеріально-технічної бази закладів культури.	утеплення фасаду Новомар'ївського БК				бюджет, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	
3.4.1. Покращення матеріально-технічної бази закладів культури.	Заміна опалення Новомар'ївського БК	Сільська рада	2020	180	місцевий бюджет, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	
3.4.1. Покращення матеріально-технічної бази закладів культури.	Облаштування внутрішнього санвузла Новомар'ївського БК	Сільська рада	2020	50	місцевий бюджет, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	
3.4.2. Розширення та вдосконалення мережі	Обладнання футбольного поля штучним покриттям	Сільська рада	2021	1500	місцевий бюджет, інші джерела,	

спортивних об'єктів					не заборонені чинним законодавством	
3.4.2. Розширення та вдосконалення мережі спортивних об'єктів	будівництво дитячого спортивного майданчика в с.Кам'яно-Костувате	Сільська рада	2021-2022	80	місцевий бюджет, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	
3.4.3. Запровадження принципів здорового способу життя	придбання футбольної форми, спортивного інвентаря	Сільська рада	2020-2022	100	місцевий бюджет, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	
3.4.3. Запровадження принципів здорового способу життя	Придбання і встановлення вуличних тренажерів в с. Новомар'ївка та населених пунктах	Сільська рада	2021-2022	140	місцевий бюджет, інші джерела, не заборонені чинним	

	старостинських округів				законодавс твом	
3.4.4. Забезпечення системного планування та проведення культурно- масових заходів	проведення фестивалю серед закладів культури та аматорських і народних колективів	Сільська рада	2021-2022	25	місцевий бюджет, інші джерела, не заборонені чинним законодавс твом	
3.4.4. Забезпечення системного планування та проведення культурно- масових заходів	започаткувати серед старшокласників фестиваль - огляд аматорських театральних гуртків «Стежками Корифеїв»	Сільська рада	2021-2022	15	місцевий бюджет, інші джерела, не заборонені чинним законодавс твом	
3.4.3. Запровадженн я принципів здорового способу життя	проведення футбольних змагань «Кубок Господарів»	Сільська рада	щороку	5	місцевий бюджет, інші джерела, не заборонені чинним законодавс твом	
3.4.3.	проведення	Сільська рада	щороку	5	місцевий	

Запровадженн я принципів здорового способу життя	спортивних змагань з міні- футболу, волейболу, баскетболу на базі дитячо- спортивного комплексу «Дивосвіт», с. Новомар'ївка				бюджет, інші джерела, не заборонені чинним законодавс твом	
3.4.3. Запровадженн я принципів здорового способу життя	проведення змагань зі спортивного орієнтування на базі оздоровчого табору «Лісова казка	Сільська рада	щороку	10	місцевий бюджет, інші джерела, не заборонені чинним законодавс твом	
3.4.4. Забезпечення системного планування та проведення культурно- масових заходів	проведення, конкурсів, акцій, сімейних свят та інших заходів для підвищенням престижу сім'ї та утвердженням пріоритетності сімейних цінностей	Сільська рада	щороку	10	місцевий бюджет, інші джерела, не заборонені чинним законодавс твом	
3.4.4.	залучення дітей	Сільська рада	щороку	20	місцевий	

Забезпечення системного планування та проведення культурно-масових заходів	до участі в обласних та районних культурно-мистецьких заходах, пов'язаних з вихованням у них любові до рідної землі та поваги до історичної спадщини свого багатонаціонального народу				бюджет, інші джерела, не заборонені чинним законодавством	
--	---	--	--	--	---	--

